

Vischnaunca Lumnezia

RAPPORT ANNUAL 2017

Rapport dil president communal

	pg	1
Activitat politica	pg	2
Administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias, sanudad, segirtad sociala	pg	3 – 7
Departament educaziun	pg	8 – 10
Departament cultura	pg	11
Departament traffic, ovras publicas, ambient	pg	12 – 13
Departament planisazion dil territori, immobiglias	pg	14 – 15
Departament fatgs da baghegiar	pg	16
Departament agricultura	pg	17
Departament forestalessor	pg	18
Departament turissem, svilup d'economia	pg	19 – 21
Engraziament e proposta	pg	22
Funcziunaris	pg	23
Collaboraturs	pg	24
Quen annual	pg	25 – 39
Rapport cumissiun da quen e gestiun	pg	40
Rapport post da revisiun	pg	41

IN PLAID SIN VIA

Il davos digl onn ha la vischnaunca saviu surdar la pratica dil miedi a dr. Gian Bundi. Quei ei stau in mument tut special per nossa vischnaunca. Tenor la lescha da sanudad ein las vischnauncas responsablas pil provediment medicinal e cun la nova pratica tegn la vischnaunca quen da quei fatg. Quellas novas localitads ein buca sulettamein ord optica dil provediment medicinal da muntada, mobein cheutras eis ei era stau pusseivel da motivar in miedi giuven da vegnir en Lumnezia a praticar. Dr. Mario Venzin vegn a luvrar navev digl onn 2019 a Vella e dus onns pli tard a surprender la pratica da dr. Gian Bundi. El temps dad oz, nua ch'igl ei ina gronda sfida da survegnir in miedi en ina vischnaunca muntagnarda ei quei ina gronda fortuna e nus essan secapescha loschs ch'igl ei reussiu da gudignar in miedi per nossa val.

En ina splendor tut apartia sepresenta era la stizun dil Vival. Per in liug turistic sco Vella ei quella segir da fetg grond'impurtonza, denton eis ei bu l'incarica dil maun public da procurar per stizuns e da sustener quellas. Il Vival ha priu a tscheins las localitads per cundiziuns commercialas. Secapescha gida era la nova stizun a render pli attractiva nossa vischnaunca.

Ina trumpada ha ei dau en connex cul plan da master Mundaun. Schegie che nostra vischnaunca sco era Sursaissa Mundaun han acceptau il project sa quel buca vegnir realisaus sco prevediu, damai che llanz/Glion ha refusau il plan e tal sa vegnir realisaus sulettamein, sche tuttas treis vischnauncas dattan lur consentiment. Quei ei da deplorar, denton d'acceptar. Pil svilup turistic ein quellas investiziuns da fetg gronda muntada. Per restar competitivs drova ei novs impuls e la vischnaunca Lumnezia ei intenziunada dad encaminar quella via. Consequentamein vegn quella tematica era a fatschentar vinavon la vischnaunca.

En connex cun la revisiun dalla planisaziun d'utilisaziun ha la vischnaunca Lumnezia menau atras egl emprem quartal 2017 ina retscherca tier ils indigenz e possessurs da habitaziuns secundaras. Legreivlamein han buca meins che 1002 persunas empleniu ora il questiunari e da quels sesentan 97 pertschien bein ella vischnaunca. Quei ei in resultat excellent e dat secapescha anim da cuntinuar culla lavur.

Mulin Morissen

Il davos d'avrel ha la vischnaunca era saviu inaugurar la nova ustria Mulin a Morissen ensemen culla societad anonima che ha giu iniziau il project. La vischnaunca ha investau ell'infrastructura digl anterier mulin e la societad Mulin SA ha investau ell'ustria. Quella cooperaziun sin basa dall'iniziativa privata ei secumprovada ed aschia dispona il vischinadi da Morissen d'ina nova ustria sco liug da sentupada per indigenz ed jasters. Quei project muossa a moda exemplarica ch'indigenz e possessurs da secundas habitaziuns san luvrar maun en maun. Senza il sostegn dils jasters fuss ei mai stau pusseivel da realisar quei project. Enstagl da far renfatschas in a l'auter sco en numerus loghens turistics vivin nus communitad.

IMPRESSUM

Editura	Vischnaunca Lumnezia 7144 Vella
Layout e squetsch	communicaziun.ch, Glion
Ediziun	1000 Ex.

Activitat politica

VOTAZIUNS ALL'URNA

Votaziuns all'urna

12/02/2017, participaziun da votar 42.5 %

- Approbaziun dalla lescha da cavar cristallas e mineralias: 613 gie/94 na

26/11/2017, participaziun da votar 36.59 %

- Participaziun ad ina societat d'infrastructura communala ch'ei da fundar ensemes cullas vischnauncas Sursaissa Mundau ed Ilanz/Glion sco era cullas pendicularas Sursaissa Mundau (Plan da master entuorn il Mundaun): 385 gie/237 na

Radunonzas communalas

Vischinas e vischins ein vegni envidai a quater radunonzas communalas. En quellas ei denter auter vegniu fixau il pei da taglia, approbau il quen e preventiv communal e decidiu davart la lescha per il manteniment dallas ovras da meglieraziun, davart il plan da master entuorn il Mundaun e concediu dretgs da bagheggiar el quartier Bual a Vella. Plinavon ha la radunanza communal approbau il rendaques:

- Punt da lenn Silgin

Punt da lenn, Silgin

Vinavon ei vegniu concediu credits per projects:

- CHF 220 000 sanar il terren contaminau entuorn il stan da schibas e dil tschaffaballas Rofna a Degen – Vella
- CHF 245 000 senda panoramica Bündner Rigi – Péz Mundaun – Alp Nova
- CHF 210 000 aertura secunda etappa dil terren da bagheggiar Bual a Vella
- CHF 375 000 midar localitads da biro el center communal da Vignogn en duas habitaziuns
- CHF 1 400 000 sanaziu serenera Cumbel/Morissen
- CHF 300 000 cuvrida da betun sin la via Resgia – Tgiern a Vrin
- CHF 190 000 cumpra d'in vehicel da pumpiers
- CHF 1 700 000 provediment d'uaa per ils uclauns da Lumbrein
- CHF 400 000 parcadis publics el quartier Bual a Vella

Allas radunonzas communalas dil 2017 ein intragliauter 74 persunas stadas presentas.

Suprastanza communal

La suprastanza communal ei seradunada per 22 sedutas. Plinavon eis ella sefatschentada en ina dieta cun las finamiras dalla nova perioda d'uffeci sco era seschau informar davart il niev model da quen (MAC2).

ADMINISTRAZIUN COMMUNALA

L'administraziun communal ei responsabla per ils pensums operativs dalla vischnaunca. Tenor constituziun communal vegnan ils pensums dividi en treis partiziuns, ch'ein suttamessas als menaders da partizun.

- a. Canzlia communal
Administraziun en general, uffeci da bagheggiar
Menader: Marcus Cavegn
- b. Finanzas/personal
Administraziun da finanzas, personal, uffeci da taglia
Menaders:
Michael Spescha (entochen ils 30 d'avrel 2017)
Selina Caduff (naven digl 1. da matg 2017)
- c. Survetsch tecnic
Luvrers communaux, uffeci forestal
Menader: Mario Alig

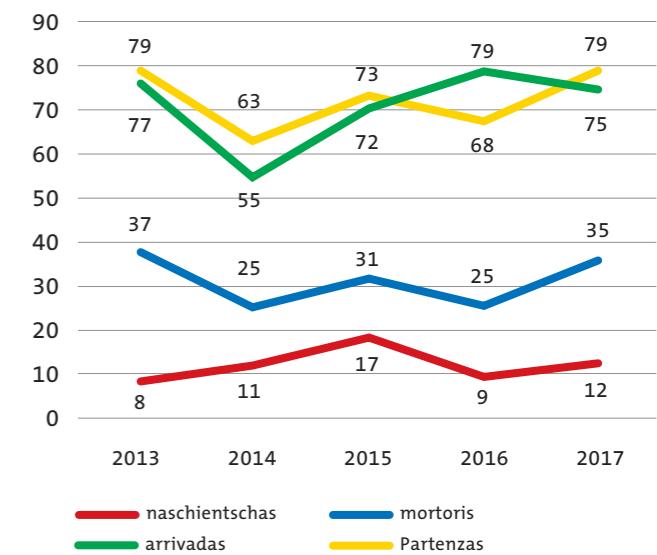
El decuors dalla primavera 2017 ein vegnidias inoltradas treis visadas da plazzas ellas partiziuns da canzlia communal e finanzas/personal.

- Michael Spescha, menader dalla partizun da finanzas e personal, ch'ei vegnius engaschaus sco canzlist communal da Ilanz/Glion;
- Martin Derungs, collaboratur partizun da finanzas, ch'ei vegnius engaschaus sco cumissari da taglia per purs ell'administraziun da taglia dil cantun Grischun;
- Martina Caviezel, collaboratura administraziun e vicecanzlista, che vegin ad arver in agen menaschi d'albiert a Ligiazun.

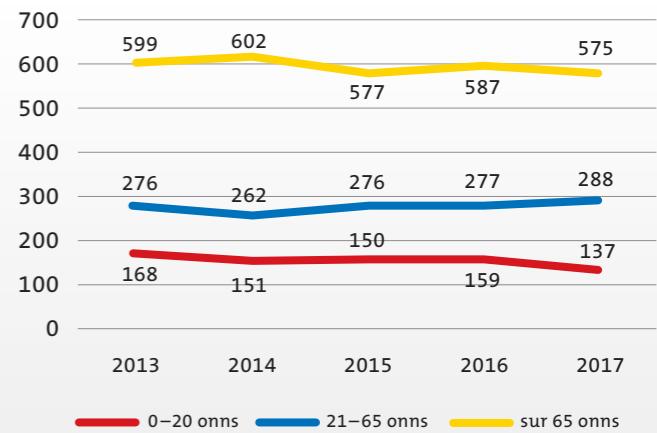
La suprastanza communal ha elegiu Selina Caduff sco menadra dalla partizun finanzas e personal naven digl 1. da matg 2017. Igl uost 2017 ha la nova emprendista Tajana Alig entschiet sia piazza. L'entschatta settember 2017 ei Daniel Wolf entraus en piazza da collaboratur ella partizun da finanzas e personal ed igl 1. da novembre 2017 Andrea Portmann sco collaboratura per l'administraziun communal.

Statistica dalla controlla da habitonts

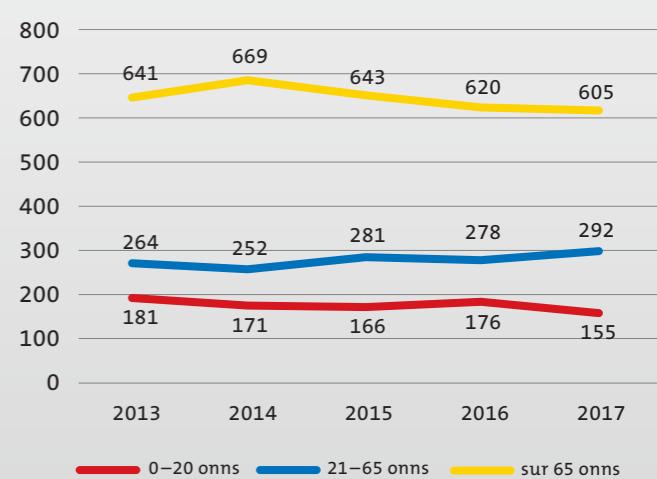
Movimenti habitonts

Dunnas per 31-12 tenor vegliadetgna

Umens per 31-12 tenor vegliadetgna

SEGIRTAD PUBLICA

Intervenziuns

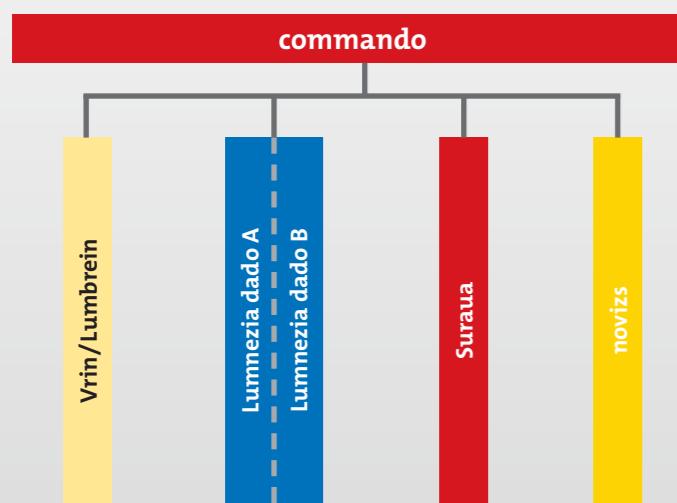
Nus mirein anavos sin in onn cun nov intervenziuns da differenta grondezia. Da quels seracass ein il barschament dad ina casa il matg vargau ad Uors ed igl incendi da dus baghetgs il zercladur a Sietschen (Lumbrein) ils gronds dad uonn. Il motiv per igl incendi ad Uors ei stau in defect vid il tgamin. Ils habitants dalla casa han saviu bandunar la casa ad uras ed als pumpiers eis ei reussiu d'evitar doms vid ils baghetg vischinons. La casa ei denton vegnida demolida bunamein diltuttafatg. A Lumbrein ei il cametg staus la cuolpa digl incendi. Per stizzar ils dus baghetgs ordeifer il vitg han ils pumpiers stuiu far ina lingia da transport da pressapauc 800m. Grazia al carr annex specialisau cun lingias da transport ei quei succediu en in temps nizzeivel.

Sper ils differents seracass han ils pumpiers surpriu lavurs da survigilonza da fiug cun tgirar in pichet special duront igl open air, la fiesta naziunala, il marcau Daniev e da Silvester/Daniev. Plinavon regleschan ils pumpiers mint'onn il traffic e muossan parcadis en connex cul marcau Daniev. Totalmein ein quei ca. 940 uras (2016, 485 uras) da survetsch d'intervenziun e da pichet, senza ils pichets ordinaris dalla fin d'jamna.

Barschament casa da habitat ad Uors

Organigram dil corp da pumpiers

Scolaziun

Duront 38 exercezis han las differentas secziuns dil corp da pumpiers Lumnezia exercitau risguardond las incumbensas da coc. Ils commembers dil cader ein sescolai sil camp dil fatg, ella metodica d'instrucziun e han era sviluppau il spért da team. La scolaziun dil cader ei da muntada essenziala per la qualitat digl entir corp. Duront seras da preparazion han ils meinagrups ed officers responsabels mintgamai preparau ils exercezis das differentas secziuns. La lavur da preparazion comunabla augmenta claramen la qualitat dils exercezis. En gruppa dat ei meinsvart bunas ideas e la preparazion ei per ordinari pli fritgeivla. Igl onn 2017 havein nus spartiu la secziun Lumnezia dado en duas gruppas e fatg ils exercezis mintgamai duas differentas seras. Sper las gruppas pli pintgas che possibiliteschan ina scolaziun pli intensiva han ils pumpiers cheutras aunc ina pussevladad dapli d'untgir en cass da conflicts da termins e frequentar in exercezi tier in'autra secziun. Quei modus ei secumprovaus e vegn mantenius.

Persunas che prestan da niev survetsch da pumpiers vegnan incorporadas ella secziun dils novizs nua ch'ellas vegnan scoladas intensivamein sil scalem da basa. Leu restan ils pumpiers novizs per ordinari duront 2 onns. Encunter la fin digl onn frequentan els mintgamai 2–3 exercezis cun las secziuns per survegnir in'impressiun generala dil menaschi ordinari. Suenter la scolaziun da basa vegnan els integrat ellas secziuns. Ils davos onns han deplorablamein gest entgins bandunau ni stuiu bandunar nossa val muort lavur suenter ch'els havevan absolviu la scolaziun da basa.

Sper la scolaziun interna han ils novizs frequentau la primavera 2017 in cuors da basa dad in gi a Trun ed il novembre 2017 in gi da scolaziun a Tusaun, omisdus organisaï dall'Assicuranza da baghetgs cantuala (GVG). Duront pliras uras han els saviu exercitar ils differents seracass sut cundiziuns realas e cun scolaziun professionala d'instructurs cantunals. Ils giuvens muossan en general engaschi ed ein fetg interessai. Ei fa grond plascher da luvrar cun els.

Mintga pumpier frequenta annualmein 8 exercezis ed ils commembers dil cader da niev 13 exercezis enstagl da 12. Quei seraulta ord la midada dalla lescha surordinada. Ils pumpiers ein vegni scolai duront ca. 1650 uras en 38 exercezis singuls. Buca quintadas ein tut las uras da manteniment, la lavur da preparazion e la lavur administrativa.

En media ein ca. 70% dils pumpiers stai presents als exercezis, quei che mutta ina augment da presenza da ca. 5% enviers igl onn avon. 22 pumpiers ein stai presents a tut ils exercezis e 18 pumpiers han frequentau negins exercezis. Entgins pumpiers han nezegiua la schanza da frequentar in ni l'auter exercezi tier in'autra secziun per saver ademplir il soll prescret.

Scolaziun da cader

Ils meinagrups han frequentau in gi da scolaziun e perfecziunament, organisaüs dalla GVG, a Mustér. La finamira principala dil cuors ei stau da sensibilisare e d'empreender d'evitar doms secundars tier in'intervenziun, per exemplu entras fem ni aua da stizzar. El cantun Grischun survargan ils donns secundars annualmein la summa dad 1 million francs.

Legreivlamein ein treis da nos pumpiers sescolai vinavon e rinforzan ussa il cader. Franco Caminada ha frequentau cun success il meinagrappa. Ils cuors han mintgamai liug el center da scolaziun da pumpiers a Tusaun. Cordiala gratulaziun!

Nus sperein che quei svilup positiv da regiuvnar il cader dil corp da pumpiers cuntinueschi ils proxims onns. Nus duvrein tals che suprendan incumbensas da cader per segirar igl avegnir da nies corp da pumpiers.

FEIS

Il sistem d'informaziun en cass d'intervenziun

Nundumbreivlas datas vegnan rinnadas ed arcunadas en differents loghens (vischernauna, cantun, interpresas,...). Las organisaziuns d'acziun (pumpiers, polizia, sanitad) han buca igl access a aquellas datas enteifer minutus. Il sistem FEIS ha perquei las suandontas finamiras:

Retscheiver informaziuns einteifer minutus sin telefonins ni tablets per haver in avantatg directiv (Führungsvorsprung). Ei setracta cheu da datas primaras, sco cartas geograficas, plans da hidrants ni outras informaziuns relevantas per ils pumpiers. Denton vala adina «pli pauc ei dapli». Quellas informaziuns duein cunzun purtar in avantatg directiv las empremas 30–45 minutus.

Ziel ist es, dem Ereignis einen Schritt voraus zu sein!

Fontana: Version 12/2015, 2. überarbeitete Auflage, Copyright © by Feuerwehr Koordination Schweiz FKS, Bern

Auto da stizzar, Suraua

Lavurs da manteniment

La gruppera da manteniment ha era prestau 2017 fetg buna lavur. En rodund 250 uras da lavur han els procuraü per il manteniment e la tgira dil material digl entir corp da pumpiers, quei sper las lavurs da service e da reparatura vid vehichels e maschinas grondas, las qualas vegnan surdadas per la pli gronda part allas differentas garaschas dalla val. Ils cuosts da manteniment creschan deplorablamein annualmein. In motiv persuenter ei segiramein la vegliadetgna da sur 30 onns da certi vehichels.

Midada dil modus da contribuzion entras l'Assicuranza da baghetgs

L'Assicuranza da baghetgs dil cantun Grischun (GVG) ha midau il modus da contribuzion. Il motiv persuenter ei l'abolizion dallas classas da forza finanziara dallas vischernauncas. Las vischernauncas profitesschan en general denton vinavon da totalmein pressapauc las medemas contribuzions dalla GVG, semplamein ein ellas repartidas autruisa. Aschia vegn per exemplu da niev il menaschi dil provediment d'aua sustenius annualmein cun ina pauschala ed in'ulteriura summa eruida cun CHF 4.– per million dalla summa da baghetgs segirada sil perimeter communal.

Nies temps liber per Vossa segirtad!

FINANZAS

Il quen current 2017 siara cun in surpli da recav da CHF 653 732.67. Ils cuosts totaux muntan a CHF 16 199 527.71 ed il recav total a CHF 16 853 260.38. Las amortisaziuns totalas importan CHF 3 920 234.65. Tenor il niev model da quen (MAC2), che vegn introducius sigl onn da contabilitad 2018, ein amortisaziuns supplementaras buca admissiblas pli per investiziuns novas. Las amortisaziuns ordinarias succedan tenor ina tabella ch'il cantun dat avon. Ord quei motiv ei la summa totala dallas amortisaziuns per igl onn 2017 s'augmentada in bien ton en cumparegliazion cun ils onns precedents. Il bien resultat da quen ha lubiu da scriver giu supplementarmein entginas posiziuns per buca stuer suprreder quellas ella nova bilanza tenor MAC2.

Las entradas da taglia ein en cumparegliazion cun il preventiv communal 2017 pli aultas. Tier la taglia sin entrada ha ei dau ina reducziun enviers igl onn precedent. Igl ei era da quintar ils proxims onns cun meins entradas da taglia sin entrada. La taglia sin facultad sco era las taglias specialas ein perencunter pli aultas ch'il preventiv communal 2017.

Ultra da quei ein duas parcellas da bagheggiar, ina a Bual, Morissen, e l'autra a La Ruosna, Lumbrein, veggidas vendidas. Aschia ei seresultau in recav ord la vendita da terren ch'ei in bien ton pli aults ch'el preventiv communal 2017. In'altra gronda posizion tier las entradas ein las taxas da deponia ch'ein s'augmentadas per 50% enviers igl onn precedent.

La sminuziun dallas expensas tier ils stabiliments da scola ei d'attribuir alla serrada dalla scola a Lumbrein. Aschia veggan ils cuosts che pertuccan la scola da Lumbrein da niev cudaschi sur las immobilias.

Il quen d'investiziun 2017 siara cun expensas totalas da CHF 6 402 765.45 ed entradas totalas da CHF 1081 678.40. Las entradas ein d'attribuir a contribuziuns federalas e cantunalas sco era a donaziuns. Ultra da quei ein taxas da colligazion vid igl aquaduct communal e la canalisaziun/serenera da rodund CHF 560 000.00 veggidas incassadas. Per ils onns veggents ei plitost da quintar cun pli paucas entradas dil quen d'investiziun cunquei ch'il padrinadi svizzer per vischtauncas da muntogna sustegn en emprema lingia vischtauncas ch'ein avisadas sin lur daners.

Las investiziuns principales digl onn 2017 ein la sanaziun dil terren contaminau a Rofna, ils trottoirs en connex culla sanaziun dalla via cantunala tras Vella, la via Resgia – Tgiern a Vrin, l'avertura dil quartier Lorta a Surcasti, l'installaziun dils dumbraders d'aua, la midada d'intent dil Mulin a Morissen sco era la sanaziun dad ovras da meglieraziun. La gronda summa d'investiziun ei denton d'attribuir alla nova casa da fatschenta a Palius.

Risguardond il surpli da recav, senza las amortisaziuns sco era finanziaziuns specialas (reservas), seresulta in cashflow da CHF 4 433 267.32. Il deficit da finanziaziun, cun risguardar il surpli d'expensas tier investiziuns, munta a CHF 887 819.73. Il deficit da finanziaziun seresulta cunquei ch'igl ei vegniu realisau dapli ch'il dubel investiziuns en cumparegliazion cugl onn precedent. Il quen communal 2017 siara enviers il preventiv communal 2017 cun in meglier resultat. Il surpli d'entradas ei per gronda part d'attribuir allas entradas da taglias. Las contribuziuns dall'ulivaziun da finanzas ein sesminuidas levamein enviers igl onn precedent. Il cashflow, ch'ei ils davos onns stabils, possibilitescha da realisar e finanziar ina part dils projects ch'ein previ el futur.

NIEV MODEL DA QUEN (MAC2)

Tenor la lescha da finanzas dil cantun Grischun ston sigl onn da contabilitad 2018 tut las vischtauncas dil cantun Grischun haver introduciu il niev model da quen. Aschia ei gia il preventiv communal 2018 vegnius elaboraus tenor MAC2. La gronda sfida tier la midada sin MAC2 ei stau igl onn 2017 da crear da niev il plan da contos e d'adattar ils programs da contabilitad sil MAC2. Egl onn 2018 succeda ina purificazion dalla bilanza che sto vegnir documentada en detabl. Quella vegn integrada ell'annexa dil quen communal 2018.

*Duri Blumenthal, president communal
e chef dil departament administraziun, segirtad
publica, finanzas e taglias, sanadad, segirtad sociala*

Survesta da projects tenor il preventiv 2017

Project	Realisau	En lavour	Pendent	Remarcas
Cumpra vehichels per ils pumpiers Lumnezia	✓			Vehichel da stizzar fiug
Sanaziun stan da sittar Rofna (peglialballas)	✓			
Sanaziun fatschadas casa da scola a Vella		✓		Spustau
Sanaziun pegna casa da scola a Lumbrein		✓		Spustau
Sanaziun via cantunala e trottoirs a Vella		✓		Per part realisau, cuntuaziun 2018
Fermada da posta e passapei Valgronda a Cumbel	✓			Fasa da preparaziun
Sanaziun via Resgia – Tgiern a Vrin	✓			Per part realisau, cuntuaziun 2018
Aertura quartier Bual (2. etappa) a Vella	✓			Fasa da preparaziun
Aertura quartier Lorta a Surcasti	✓			Per part realisau, cuntuaziun 2018
Prolungaziun via Davos Caplan a Vella				Vegg buca realisau
Sanaziun via Curtgin Fontauna a Vella	✓			Execuziun 2018
Suosta da spetga Mulin a Morissen				Vegg buca realisau
Suosta da spetga Surval a Vattiz	✓			Execuziun 2018
Illuminaziun da vias (LED) per liung dalla via cantunala	✓			Per part realisau, cuntuaziun 2018
Sanaziun aquaduct communal Lumbrein-Vitg	✓			Fasa da preparaziun
Sanaziun provediment d'aua uclauns Lumbrein	✓			Fasa da preparaziun
Sanaziun tschaffadas e reservuar Pellas a Vella	✓			Per part realisau, cuntuaziun 2018
Pilotadi central pil provediment d'aua	✓			Fasa da preparaziun
Remplazzament dumbraders d'aua a Degen e Vella				
Sanaziun tumbin Sum Val a Morissen		✓		Execuziun 2018
Lingias dismessa auas piarsas a Degen e Morissen		✓		Execuziun 2018
Canalisaziun da meteor a Rumein, Degen	✓			
Sanaziun serenera a Cumbel/Morissen		✓		Fasa da preparaziun
Tualetta publica a Vrin	✓			
Tualettas publicas a Vignogn e Lumbrein		✓		Execuziun 2018
Revisiun totala dalla planisaziun locala		✓		Per part realisau, cuntuaziun 2018
Sanaziun via da meglieraziun Gudigliel a Cumbel	✓			
Sanaziun via da meglieraziun Bars-Patiarm a Vignogn	✓			
Sanaziun via d'aual «Uaul da Fiugs» a Lumbrein	✓			
Punt da sugaras senda da viandar Greina a Vrin			✓	Execuziun 2018
Sendas da bike e ruta da mountainbike Nino Schurter		✓		Fasa da preparaziun
Plaz da tennis Davos Munts (planisaziun)		✓		Spustau (project a Zignaus, Vella)
Novas purschidas lag da far bogn Davos Munts		✓		Execuziun 2018
Senda da viandar Pez Mundaun, cumpart Lumnezia		✓		Execuziun 2018
Midada d'intent Mulin Morissen	✓			
Surbaghegiada Palius a Vella		✓		Per part realisau, cuntuaziun 2018
Midada d'intent center communal a Vignogn			✓	Projectaziun 2018

Finamiras da legislatura 2017–2020

Duront igl onn da rapport ha il cussegli da scola giu 11 sesidas. Ils temas principals ein stai las finamiras da legislatura 2017–2020, la reorganisaziun dalla direcziun dils pedels da scola e l'introducziun dils gis da skis per la 1.–3. classa primara. Denter auter ha il cussegli da scola definiu ils suandonts puncts principals sco finamiras da legislatura: El center dils proxims onns stat il plan d'instrucziun 21 che vegg introducius naven digl onn da scola 2018/19. La midada pretenda ina buna planisaziun da personal e dallas resursas finanziyalas, formazion specifica dallas personas d'instrucziun ed in'informazion avierta als pertuccai. In auter tema impurtont ein las novas medias che pretendan sligaziunstecnicas che funcziunes han bein, che possibilites han in'integrazion ell'instrucziun che fa senn ed appeleschan alla responsabladad da mintgin. Nossa finamira centrala ei da sviluppar e da mantener la qualitat da nossa scola. Sustegn en quei process positiv amflein nus el maletg empalont elaborau communabamein, entras clars principis da menar, cun confruntaziun professiunala el team e cun stedia formazion.

Evaluaziun da scola

Il schaner 2017 ha igl inspectorat da scola cantunal evaluau la scola primara Lumnezia. Per quei motiv ein scolars, geniturs, personas d'instrucziun, il menader da scola sco era il cussegli da scola vegni interrogai. Igli inspocorat ha visitau e giudicau l'instrucziun e las localitads da scola. La scola primara Lumnezia ha retschiert in fetg bien resun digl inspectorat: Ei regia in fetg bien clima da scola, ils cumpigliai sesentan fetg bein ed ein cuntents cun la scola. Las visetas ell'instrucziun han mussau ch'ei regia ina bun'atmosfera d'emprender, ils scolars ein activs e separticipeschan all'instrucziun e tuts cumpigliai tgiran ina tenuta da stema e respect. La promozion speciala dallas scolaras e dils scolars cun basegns specials sco era la collaboraziun denter la persona d'instrucziun da classa e la pedagoga curativa ein sviluppadas fetg bein en nossa scola. La differenziazion ell'instrucziun ed il diever dallas fuormas cooperativas varieschan fetg ellas lezziuns visitadas. L'evaluaziun indichescha plinavon indezis da svilup sin differents camps. Aschia cuninuein nus sut il motto: Ina scola che stat eri, fa in pass anavos.

Reorganisaziun dalla direcziun dils pedels dils stabiliments da scola Vella e Cuschnaus

Tochen la fin d'avrel 2017 eran ils pedels dallas casas da scola Vella e Cuschnaus suttamess al departament d'immobilias, sut la direcziun operativa da Giovanni de Giorgi. Cunquei che la plaza da Giovanni de Giorgi ei buca vegnida remplazzada suenter sia visada, ha la direcziun dils pedels stuiu vegnir reorganisada. Sper ils survetschs per differentas uniuns ed occurrenzas lavuran ils pedels principalmein per la scola ed ein aschia en stretga relaziun cul menaschi da scola. Ord quei motiv ha il cussegli da scola surpriu la direcziun strategica naven dil matg 2017, il menader da scola ei responsabels per la direcziun operativa. El decuors digl onn ha il cussegli da scola surluvrau ils carnets da duers dils pedels dallas casas da scola Vella e Cuschnaus e reglau lur pensums e cumpetenzas.

Occurrentzas

Sper l'instrucziun ordinaria marscha ina massa. La scola Lumnezia metta differents accents duront igl onn, aschia era sin moviment ed instrucziun da sport. Suenter il gi da sport ella neiv ein las classas aunc stadas individualmein cun skis entgins suentermiezgis. Il gi da sport a Cuschnaus ha giu liug per l'emprema gada en ina nova fuorma il vendergis. Las occurrentzas tradiziunalas d'atletica leva ein stadas il vendergis suentermiezgi e la sera ha giu liug in turnier pils scolars dalla 5.–9. classa. Plinavon han ils scolars passentau la primavera in gi da moviment el liber ed ein stai pliras gadas el bogn cuvretg a Laax per l'instrucziun da senudar.

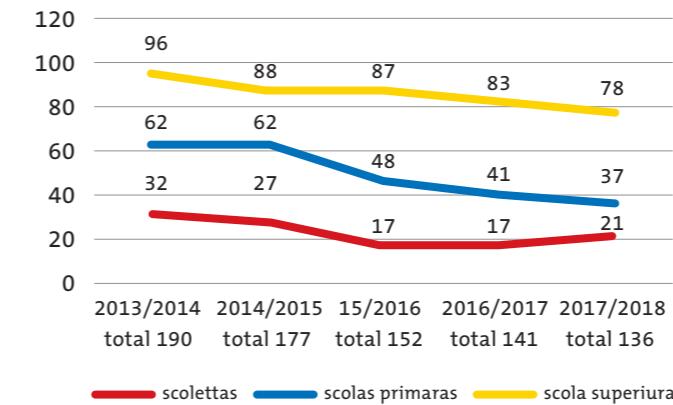
Il mars 2017 han ils scolars superieurs menau atras ina jamna da project da teater cun ina sera da producziun a Vignogn. Tuttas treis annadas han presentau lur producziun a caschun dil festival BEST a Cuera. Il teater dalla 3. superiura ha contonschiu il 2. premi tier la concurrenza cantunala «scola e cultura». La scoletta ha presentau il musical «ils quater elements» e la 3. primara ha organisau in'exposiziun da bulius. Igli advent han ils scolars dalla 5.–9. classa delectau il publicum musicalmein ella baselgia a Vrin, la 3./4. classa ils attempai dil da casa val lumnezia a Vella. Gia per la tiarza gada han tuttas classas visitau l'exposiziun ella casa d'Angel a Lumbrein.

L'entschatta digl onn da scola 2017/18 han ils scolars superieurs astgau visitar la presentaziun da mistregns a Lumbrein. Quella primera ei in'impurtont muossavia pigl avegnir dils scolars e per l'economia lumneziana e nus sperein sin ina cuntuaziun.

La jamna da project dalla 3. superiura ha giu liug a Friedrichshafen en Tiaratudestga.

*Elisabeth Lorez,
presidenta dil cussegli da scola
e schefa dil departament educaziun*

Affons da scola

LAVUR DA GIUVENTETGNA

La lavour aviarta cun giuventetgna porscha a giuvenils il spazi d'experiertscha che possibilitescha ad els da sesocialisar ordeifer igl agen dacasa e la scola, da s'entupar cun camerats e da tgirar amicezias. Quella lavour accumpogna e promova giuvenils sin lur via all'independenza, porscha ina plattafuorma neutrala ed aviarta e dat la pusseivladad da separticipar allas purschidas voluntarias, da purtar en lur ideas e da metter entuorn quellas.

Organisaziun e structura della lavour aviarta da giuventetgna

Ella convegna da prestaziuns ein las duas vischnauncas Iланz/Glion e Lumnezia s'obligadas da porscher ina pusseivladad da lavour aviarta corrispondenta als basegns da giuvenils e dad arver ina canorta independenta cun uras d'avvertura regularas, nua ch'ils giuvenils san s'entupar.

Dapi igl avrel ei Iбolya Mauch la menadra dil fatg per quei post. Sco persunas da survigilonza han Flurina Camenisch e René Ochsenbein luvraru ella canorta dad Iланz/Glion e Flavia Riedi e Barla Coluccello ella canorta dalla vischnaunca Lumnezia duront igl onn da gestiun.

Sco ligiom denter ils uffecis politics ed il persunal dil fatg per la lavour aviarta da giuventetgna surprenda la cumissiun per giuventetgna il tgamun strategic. Da mintga vischnaunca fan treis commembers part dalla cumissiun. Per Iланz/Glion: Benny Meier Goll, Eva Capeder, Angela Camenisch e per la vischnaunca Lumnezia: Martin Schwyter, Carla Collenberg ed Elisabeth Lorez, la quala presidiescha la cumissiun.

Finanziada vegn la lavour da giuventetgna entras las duas vischnauncas politicas e las pleivs dallas vischnauncas Lumnezia ed Iланz/Glion.

Grazia alla cumpetenza dil fatg da dunna Mauch, il bien sustegn dall'uniuon tetgala per lavour cun giuventetgna dil Grischun e la moda dalla cumissiun per giuventetgna da luvrar cun claras finamiras ha saviu vegnir elaborau ina buna basa. Quella ha era giu influenza positiva en connex cun la lavour cun e per ils giuvenils. Las duas canortas vegnan schazegiadas dils giuvenils e vegnan frequentadas fetg bein.

La canorta e ses visitaders

Mintga vendergis suenter scola s'entaupan entuorn 30 scolars dil scalem superieur el tschaler da schurmetg dalla casa da scola a Cuschnaus. Communablamein gaudan els in per uras, tedlar musica, dar «tschutti» ni bigliard, discutar ni dar giugs e cuschinari ensemble ina sempla tscheina.

Duront ils temps d'avvertura ei ina persuna da survigilonza adina dentuorn e procurescha che tut funcziuneschi bein. Entras promover e motivar da separticipar gidan ellas ils giuvenils da realisar lur ideas per projects.

Duront igl onn da gestiun han ils giuvenils ensemble cun las menadras realizau ils suandonts projects:

Ina gruppera da scolars lumnezians han creau pil local da sentupada in logo en fuorma dad in maletg vid la preit. Suenter jamnas da planisaziun, far in preventiv, cumprar il material, far ina skizza e malegiar, ei in maletg dil Péz Terri staus vid la preit centrala dalla canorta.

Ils 16 da zercladur 2017 han ils giuvenils dalla canorta organisaun ina sera dallas portas aviartas. Ils visitaders han saviu prender investa dallas localitads dalla canorta, ils commembers dil team ein vegni presentai ed ei hai dau ligiongias giu dil grill, petta e bubrondas senza alcohol sco era musica cun Mattiu Defuns e la gruppera da scolars Hard Milk. Biars geniturs e confamigliars han dau suatienscha all'invitaziun per quella sera, che ha saviu vegnir menada atras da bialaura e vegn a restar en buna memoria.

In vendergis sera il novembre ein 34 giuvenils i a Cuera a kino ed han gudiu leu ina presentaziun da film cun popcorn e Coca Cola. La primavera han ils absolvents dalla scola superiura giavischau da saver far mintgaton ina sentupada 16+ ella canorta. Ils 8 da december 2017 han las survigiladras evidau ils giuvenils ad in emprem inscunter. Biars han dau suatienscha agl invit e fan gia plans co ina sentupada 16+ savessi veser ora el futur. Els han fatg giu da s'entupar igl unviern 2018 mintgamai igl emprem vendergis dil meins dallas 19.00–22.00 ella canorta. Quella purschida vegn era accumpagnada dallas collaboraturas dalla canorta.

Per saver ir cun in stan al marcau Daniev a Vignogn, ils 30 da december 2017, ein ils giuvenils s'entupai ina mesjamna suentermiezgi duront las vacanzas da Nadal ella cuschina da scola a Vella ed han fatg creflis.

Barla e Flurina ein stadas ensemble culs giuvenils al marcau Daniev e quei gi ei staus in cumplein success ed ina biala finiziun digl onn.

*Elisabeth Lorez,
presidenta della cumissiun
lavour da giuventetgna*

Casa da cultura a Lumbrein (Casa d'Angel)

Per sia exposiziun dalla stad 2017 ha la Casa d'Angel dumandau la populaziun da Lumnezia e Val s.Pieder da purtar lur crappa e da raquintar la historia che colligia els cun quella crappa. Quella exposiziun ha giu igl intent da mussar il basegns d'encuir crappa, da contemplar ella, da prender a casa ni schengheggiar vinavon ella.

Fotografias ein medemamein stadas part dall'exposizun da crappa originala. Quellas han mussau co ils habitants da nossas valladas van entuorn cun «lur» crappa en lur curtgins. Il grond cristagl dil Péz Regina ei exponius permanentamein a Lumbrein ella Casa d'Angel.

Il cristagl dil Péz Regina

Archiv cultural en Lumnezia

La Fundaziun da cultura Lumnezia sefatschenta cun las preparativas per in archiv cultural. En in tal archiv vegn rimnau mussaments dallas activitads dil mintgagi, isonzas, fiastas, raquent, fotografias e medias audiovisualas. Quellas impurtontas perdetgas dil temps vegnan conservadas e tenor necessitat restauradas tenor las pli novas metodas.

La vischnaunca Lumnezia sostegn igl archiv cultural cun ina contribuziun finanziaria.

Contract da sponsoring cun Vital Albin

La cumissiun da turissem dalla vischnaunca Lumnezia ha serrau giu in contract da sponsoring cun Vital Albin. Quel preveda che Vital Albin porta duront ils proxims dus onns il logo dalla Lumnezia sin sia capellina ni capetscha per aschia far reclama per la Lumnezia. Igli atlet ei plinavon presents 5 gadas ad onn tier occurrentas dalla vischnaunca.

Ils 12 da settember 2017 ein Nino Schurter e Vital Albin turnai dils campionadis mundials da mountainbike a Cairns ell'Australia. Ina delegaziun dalla vischnaunca Lumnezia ei stada a Kloten per beneventar ils sportists.

Beinvegni als sportists a Kloten

Cuort Ligia Grischa a Trun e Museum Regiunal a Glion

La vischnaunca Lumnezia sostegn la renovaziun dil curtgin dalla Cuort Ligia Grischa e la sanaziun dil Museum regiunal Sursesva cun ina contribuziun tenor la clav da repartizion usitada dalla Regiun Sursesva.

Contribuziuns finanzialas per cultura

Tenor il reglement davart sostegn per unius e gruppaziuns d'interess per la vischnaunca Lumnezia ha la suprastanza comunala concediu sostegns finanzial per

- ediziuns da cudschs ni da discs cumpacts
- concerts ed occurrentas da sport
- novs instruments da musica
- producziuns da teater
- singuls projects cun contribuziuns unicas

Ultra da quei sostegn la vischnaunca las unius culturalas e da sport cun contribuziuns annualas.

*Martin Rupp,
schef dil departament cultura*

Equipa menaschi tecnic

El decours digl onn han ils dus luvvers communaux Franz Caduff, Morissen, e Toni Caduff-Lechmann, Vattiz, terminau lur engaschi tier la vischnaunca Lumnezia. Franz ei vegnius pensiunaus igl october 2017 e Toni il fevrer 2018. Las plazzas libras ein vegnidias occupadas entras Lucas Cajochen, Degen, e Sepli Derungs, Camuns. A Franz ed a Toni vulein admetter in cordial engraziamenti per lur engaschi a favur dalla vischnaunca. A Lucas ed a Sepli giavischein bia plascher e satisfacziun cun lur nova sfida.

Luvvers communaux

Vehichels e maschinas

Igl onn 2017 ha la vischnaunca acquistau in crieck da neiv per la maschina staziunada el vischinadi da Vrin.

Revista da lavurs exequidas

Vias e plazs en vischnaunca

- Vischinadi Vella: Sanaziun dalla via cantunala secunda etappa.
- Vischinadi Lumbrein: Nova cuvrida dalla via Caninas cun rasada da crappa.
- Vischinadi Lumbrein: Nova cuvrida da catram per il parcadi sut l'ustria Lumerins.
- Vischinadi Vella: Introducziun d'in niev sistem da parcar cun scamond da parcar la notg dapi miez december.
- Igl uffeci da construcziun bassa ha dau liber la via cantunala entochen Vrin/S. Giusep per la peisa maximala da 32 tonnas. La vischnaunca sclarescha leutier tgei vias lateralas che vegnan lubidas per maximal 18 tonnas.
- Exequiu diversas migliurs vida vias en tut ils vischinadis.

Vias da funs

- Vischinadi Cumbel: Nova cuvrida da betun (platta da betun) dalla via Gudigiel.
- Vischinadi Vrin: Remplazzau la cuvrida dalla via Tgiern cun ina platta da betun.
- Vischinadi Vrin: Pintgas remeduras vid la via Vanesch.
- Vischinadi Lumbrein: Midau spilgers e rasau cuvrida dalla via Sietschen surorasi.

- Vischinadi Lumbrein: Midau spilgers e rasau cuvrida dalla via Faulda a Silgin.
- Vischinadi Suraua: Rasau cuvrida ella via sut anterius Claus a Camuns.
- Pigns manteniments dallas cuvridas naturalas e catram.
- Suenter ils ferms urezis digl uost stuiu metter en uorden pliras vias en divers vischinadis.
- Vischinadi Suraua: Schubergiau ora pliras gadas la curdada da crappa ella via Cunscharola enteifer igl atun ed unviern.
- Schubergiau ora cul cumpressur tenor basegns ils spilgers da diversas vias.
- En general schubergiau ora tumbins e derschentau las lingias d'aua da meteor.

Punt Silgin

Iluminaziun da vias

- Montau a Surcasti sper l'antieriura scola ina cazzola LED.
- Installau en connex culla sanaziun dalla via cantunala a Vella novas cazzolas LED.

Rumians e deponias

- La vischnaunca ha installau el vischinadi da Vella, Lumbrein e Suraua caums per rimmar curdems verds e caglias. La disciplina da deponer rumians ei nunsufficienta. Memia bia uorden buca lubius vegn dismiss els caums, quei che caschuna alla vischnaunca auts cuosts. La medema situaziun ei era semussada tier il dismetter PET.
- La vischnaunca ha fatg entginas lavurs vid la deponia da Porclas.

Fatgs da santeri

- Sligiau si fossas en divers santeris.

Provediment d'aua

- Pliras ruttadiras da lingias a Tersnaus, Cumbel, Vella, Vignogn, Lumbrein, Vrin Dado e Cons.
- Vischinadi Degen e Vella: Midau ils dumbraders d'aua existents sil niev sistem da func.
- Priu 25 emprovas microbiologicas ed 11 emprovas chemicas d'aua dils aquaducts e schau controllar e publicau tenor ordinaziuns.
- Vischinadi Lumbrein: La radunanza communal ha concediu il credit necessari per la sanaziun digl aquaduct dallas fracciuns

Nussaus, Surin, Pruastg e Silgin. Il cantun sco era la confederaziun han medemamein confirmau il sostegn finanziel. La suprastonza ha surdau l'incarica per la projec-taziun dalla sanaziun.

- Vischinadi Degen: Remplazzau la lingia d'aua da meteor sut Rumein.

Canalisaziuns e sereneras

- Remplazzau il sistem dalla biologia ella serenera Turatscha a Degen.
- Montau in risti automatic per rimnar ora il pupi ella serenera Cons.
- Stuui remplazzar pliras pumpas ellas sereneras.
- Vischinadi Cumbel: Planisau ed instradau la sanaziun dalla serenera Cumbel/Morissen. Il sistem da biologia «Tauchtropfkörper» (TTK) vegn remplazzaus entras il sistem da biologia Sequencing Batch Reactor (SBR). La radunanza communal ha concediu leutier il credit necessari.

Rempars, ustonzas ed uals

- Remplazzau ils rempars da lenn entras rempars da crappa ella Val Buera a Cumbel.

Drenadis

- Lavau atras plirs drenadis e per part fatg pintgas sanaziuns.

Plazs da giug e recreaziun

- Vischinadi Cumbel: Rugalau il plaz per affons pigns.
- Vischinadi Cumbel: Construiu in pign parcadi a Plaun Rueun.
- Vischinadi Suraua: Remplazzau la suosta da lenna giu Uors Mulin.
- Vischinadi Vrin: Nova fueina per grillar Cava da punt.

*Daniel Solèr,
schef dil departament traffic,
ovras publicas, ambient*

Cunscharola

Val Tgiern

IMMOBILIAS

Project casa Palius a Vella

L'emprema badelada pil project da surbaghegiar igl areal Palius a Vella cun localitads da stizun, pratica da miedi, habitaziuns e garaschas ha giu liug ils 6 da mars 2017. Suerter in temps da baghegiar da 39 jamnas ha la stizun Vival aviert las portas ils 29 da november 2017 e la pratica ei vegnida surdada al mieri dr. Gian Bundi ils 30 da november 2017.

Palius, sco il num gi, sesanfla en ina paliu. Las «Palius» a Vella han ina historia da varga 10 000 onns. Cun la fin dil davos temps da glatsch e la retratga dil glatscher tochen al pei dil Péz Adula ei sedau denter Nurtatsch e Sumsiaras ina pintga foppa ch'era all'entschatta probablamein emplenida cun in pign laghet. Culs onns ei quella foppa s'emplenida cun material d'erosiun ord il contuorn da Pellas e digl ual da Vella. Igl ei restau ina paliu, ella quala negin ha baghegiau – tochen el 20avel tschentaner.

Gia l'emprema casa el plaz dalla casa dil «Volg» ha giu problems da fundaziun. Quella ei lu vegnida disfatga els davos onns dils 60. Silsunter ei vegniu baghegiau ina casa nova. Las mesiras ch'ins haveva priu tier la casa dil Volg – la construcziun d'ina gronda e grossa platta da betun sco fundament – han lu era buca tunschiu per dumignar las grevezias dil terren. La casa cupetga vesevlamein per ca. 20–25 cm encunter val.

Sut ils fundaments dalla casa sesanflan tochen ca. 6 m material che sa buca vegnir engreviaus cun peisas da baghetgs. Cunquei ch'igl ei vegniu construiu in ferm fundament da lezzas uras, ha ei dau neginas sfendaglias ella fassada. Perencunter ei gl'entir baghetg cupitgaus.

Secapescha han ins tier ils novs baghetgs a Palius, la casa communal ed il niev baghetg da mistregn, priu mesiras per impedir tals problems.

Ils dus baghetgs ein vegni tschentai sin pals da betun e fier. Tier il niev baghetg da mistregn retracta ei da 60 pals d'ina lunghezia denter 6 e 9 meters, mintgin porta ca. 30 tonnas. Quels pals fuorman il fundament e van mintgamai ca. 3 meters el bien terren da morena e da grep sut il material d'erosiun. En connex cun la construcziun dalla via cantunala ei el medem mument vegniu baghegiau in niev canal da deflussiun per menar naven l'aua. Aschia ei il nivel dall'aua funsila ussa sut las plattas da fundament d'omisdus baghetgs.

In ulteriur punct central dils baghetgs a Palius ei il concept d'energia. In concept d'energia duess esser aschi efficienti sco pusseivel, ton pli ch'ei stracta d'in baghetg da mistregn. D'ina vart vegn duvraru energia per scaldar e da l'autra vart vegn duvraru energia per sferdentear, quei principalmein en connex cun la stizun.

L'energia per scaldar vegn producida cun ina pumpa da calira e sondas ella tiara. Totalmein ei vegniu furau 13 ruosnas cun ina profunditad da mintgamai 70 m (total 910 m). Ruosnas pli profundas che 70 ni 80 m ein ord motivs che nossu val ruschna tec a tec en profunditads sur 80 m buca pusseivlas. Aschia vegn evitau che las lingias vegnan tagliadas giu.

La temperatura en ina stizun duess esser pli u meins constanta. Duront il temps da stad cun aulta calira duessen las tschugalatas buca luar sin cruna. Ord motivs che certs products savessen ir empaglia sche la temperatura ei memia aulta, ei la temperatura max. dada avon. Pia sto la stizun vegnir frestgentada sch'ei fa da basegns.

Semegliont eisi ella pratica dil mieri. Era cheu duess la temperatura buca esser memia aulta. Impurtont ei era che l'aria vegni scumiada ellas stanzas, quei oravontut ella stanza da spetga. Ord quels motivs ei vegniu installau ina ventilaziun controllada per la pratica dil mieri.

Tier baghetgs da stizuns vesan ins savens agregats per sferdentear, ils quals ein pil pli situai sper il baghetg e fan ina pulita canera. Per il baghetg da Palius han ins encuriu in'autra sligiaziun.

Duront il temps da stad vegn duvraru l'aua frestga dalla tiara per sferdentear la stizun e la pratica dil mieri. L'energia vegn tarmessa anavos ella tiara ed aschia vegn la temperatura ella tiara regenerada. La tiara vegn puspei scaldada ed aschia ei la temperatura pli aulta cura ch'ei vegn puspei duvraru l'energia dalla tiara per scaldar las localitads. Facit: L'energia che la stizun drova per sferdentear, vegn duvrada per scaldar entras recuperaziun da calira (Wärmerückgewinnung). Aschia sa vegnir spargnau ad onn ca. 60 000 kW electricitat ni ca. 6600 liters ieli.

Pil baghetg principal cun in volumen da 4550 m³ ed il baghetg dasperas cun in volumen da 1070 m³ eran calculai cuosts da CHF 4.69 milliuns. La damonda da credit alla radunanza communalia ei vegnida fatga per CHF 4.8 milliuns.

Il stan da cuosts inclus la construcziun criua dallas duas habitaziuns muntan a ca. 4.23 milliuns, pia ei restan aunc ca. CHF 577 000 per baghegiar ora las alzadas sut tetg.

PLANISAZIUN DIL TERRITORI

Revisiun parziala della planisaziun locala

Tier la revisiun della planisaziun locala ha la suprastanza communalia considerau ina cooperaziun cun las habitontas ed ils habitonts sco fetg impurtonta per las lavurs da basa. Per quei intent ha la cumissiun da project elaborau in questuniari e tarmess quel a tuttas casadas sco era als proprietaris da secundas habitaziuns per integrar lur opiniuns.

Ils 12 da zerladur 2017 ha giu liug ell'aula dalla casa da scola a Vella ina dieta cun referats d'experts, reflexiuns ed ina discussiun finala. La finamira da quei luvratori ei stada da rimnar ideas e ponderaziuns en connex cul spazi e l'utilisaziun da quel per il svilup dalla Lumnezia pil futur.

La lavur cuntinuescha en stretga collaboraziun cun Tanja Bischofberger da Plan-Idee, il biro per svilup e planisaziun a Laax e Landquart, per aschia saver metter entuorn la planisaziun enteifer in temps raschuneivel.

Primus Cavegn,
schef dil departament planisaziun
dil territori, immobiglias

La suprastanza communalia ei l'instance da baghegiar dalla vischernaunca. La cumissiun da baghegiar ha ina funcziun consultativa. Las cumpetenzas ed obligaziuns dalla cumissiun da baghegiar sedrezzan tenor la lescha da baghegiar. Ils 11 da settember 2017 ha la suprastanza communalia relaschau in «Reglement per la delegaziun da cumpetenzas dalla suprastanza communalia». Quel cuntegn las cumpetenzas ch'ein surdadas alla cumissiun da baghegiar. Cheutras duei vegin augmentada l'efficienza e descargada la suprastanza communalia dallas decisiuns cun effect subordinat.

Dapi l'entschatta 2017 ei Gioni Capaul, che ha surpriu il departament per fatgs da baghegiar per la nova perioda d'uffeci, il parsura dalla cumissiun da baghegiar Lumnezia. La radunanza communalia dils 16 da december 2016 veva elegiu Ursin Bundi da Morissen ed Armin Caviezel da Vrin sco commembers dalla cumissiun da baghegiar per la perioda d'uffeci 2017–2020. Il mars 2017 ha Ursin Bundi demissiunau per immediat sco commember dalla cumissiun da baghegiar. Ils 23 da zercladur 2017 ha la radunanza communalia elegiu Gino De Giorgi da Vella per quei post vacant.

Igl onn 2017 ein vegni registrati 241 novs cass da baghegiar. Sco ils onns vargai ha la cumissiun da baghegiar aunc giu da sefatschentar cun in pulit diember da proceduras da baghegiar pendentes dallas anteriuras vischernauncas sco era cun pendenzas dils onns dapi che la vischernaunca da Lumnezia exista. Ella ha deliberau las fatschentas en 19 sesidas ordinarias duront ver 55 uras ed en diversas uatgas ed ha fatg controllas sin basa digl uorden d'utilisazion e dallas leschas da baghegiar dallas otg anteriuras vischernauncas. Ina lescha parzialmein unificada ei en lavur.

La lavur administrativa vegn fatga digl uffeci da baghegiar Lumnezia, che vegn menaus da Marcus Cavegn cun agid dalla secretaria Leonora Blumenthal.

Igl onn 2017 ein vegnidas concedidas lubentschas per suandonts objects empau pli gronds

- da baghegiar 5 casas novas cun total 5 habitaziuns primaras el senn dalla lescha federala davart habitaziuns secundaras (Degen 1, Lumbrein 1, Suraua 1, Vella 2).
- da transformar 2 baghetgs d'economia agricola en casas da vacanzas cun mintgamai ina habitaziun (Lumbrein 1, Vella 1).
- da transformar il nuegl en ina stizun ed in studio (habitaziun primara).
- d'engrondir baghetg d'economia agricola a Lumbrein.
- da construir luvratori da lennaria a Vrin.
- construcziun d'ina garasca a Vrin.
- indrez per cargar e-bikes (Degen 1, Lumbrein 1, Vrin 1).

La vischernaunca sezza ha denter auter construi

- la surbaghegiada a Palius a Vella cun dus baghetgs (1 baghetg cun ina habitaziun, practica da miedi ed ina stizun, 1 baghetg cun ina habitaziun e garaschas),
- nova cuvrida da betun per la via Resgia - Tgjern a Vrin,
- sanaziun dil tschaffaballus dil stabiliment da sittar Rofna,
- puoz per tgauns a Davos Munts,

- indrezs per cargar e-bikes a Davos Munts e Vrin,
- remplazzar il reservuar d'aua e tumbin da pumpadi ed adattaziun dallas lingias d'affluenza e deflussiun Pellas a Vella.

Lescha federala per habitaziuns secundaras

Dapi l'entschatta 2016 vala la lescha federala davart las habitaziuns secundaras. Tenor quella astgan cun certas resalvas buca vegin lubidas novas habitaziuns secundaras.

Ina dallas excepiuns ein habitaziuns en baghetgs ch'ein sut schurmetg u en edifecis characteristics per il liug che sesanflan enteifer las zonas da baghegiar, denton mo sut certas condiziuns.

- Il baghetg vegn buca pregiudicau en sia valur da schurmetg, en special astgan buca vegin midai essenzialmein igl aspect exterior e la structura architectonica fundamentala dil baghetg.
- Il manteniment permanent dil baghetg sa buca vegin segiraus autruisa.
- Interess predominant s'opponan buca a quei.

Terren da baghegiar dalla vischernaunca

Igl onn 2017 ha la vischernaunca Lumnezia vendiu ina parcella da baghegiar.

La fin 2017 eran aunc venalas las suandontas parcellas:

Degen	Bual da Rumein	1
Morissen	Bual (aunc da far l'avertura)	3
Suraua	Planezzas (aunc da parcellar)	3
Vella	Bual (per quater ei aunc da far l'avertura)	6
Vignogn	Sum Trutg e Fraissen	2
Vrin	Crusch	3

Gioni Capaul,
schef dil departament fatgs da baghegiar

Punt suspendida da viandar denter Pruastg e Silgin

Beins purils

Igl onn 2017 registrescha la vischernaunca Lumnezia aunc 102 beins purils, quei senza il diember dils menaschis da hobi. Ils menaders dils beins purils han d'annunziar la primavera sco era igl atun al cantun tgei ch'eis produceschan, tgei ch'eis tengan sin lur menaschi sco era las parcelles ch'ein veginidas cultivadas.

Leutier eis ei era da setener vid differents datums da cultivar. Quels vegin controllai en emprovas, las qualas vegin per part dadas avon dil cantun.

Cunquei che la stad ha entschiet pulit schetg, ha bein enqual'alp giu miserias cun aua da buentar. Quei ei in problem ch'eis da sli-giar el futur. Cunquei ch'eis vegn a dar bein enqual stad cun temperaturas aultas e pauc plievgia, damai ch'ils unviarns han pauc neiv, mauncan era ils cuflaus sco reserva d'aua sin las alps. Buenter cun aua d'ina paliu ei era problematic, cunquei che bein enqual rustg habitescha en ina paliu.

Ovras da meglieraziun

La lescha pil manteniment da meglieraziun ei veginida presenta da ed approbada per mauns dalla votaziun all'urma. Intensivamein eis ei veginiu elaborau variantas per unificar ils divers scmonds da carrar sin vias d'alp, da funs sco era d'aua. Pertuccont las vias da meglieraziun eis ei veginiu sanau uonn il tschancun da Gudigiel cun ina platta da betun.

Vias d'alp

- Vrin, via Ramosa, rugalau la via cun rasar material da plania
- Vignogn, via Sezner, midau ora spilgers
- niev piogn Val Serenastga, ei vegnius destruius culs ferms ure-zis digl uost
- pigns manteniments vid pliras vias

Baghetgs d'alp

- Vrin Ramosa, diversas lavurs vid las lingias d'aua en tegia
- Vrin Ramosa, novs eschs d'aluminium
- Lumbrein Staviala Vedra, nova cuvrida dil tetg dalla tegia
- Lumbrein Staviala Vedra, il mir dalla tegia veglia ei puspei veginius construius
- Lumbrein Bual, nova cuvrida da crappa avon tegia
- Vignogn Sezner, remplazzar la pumpa digl aquaduct pervia d'in donn dil cametg
- Vignogn Sezner, reparatura tualetta
- Morissen Sogn Carli, reparatura dil tetg, escha nova intern e di-versas lavurs

Conducts d'aua e begls

- Vrin Alp Dado, manteniment begls
- Lumbrein Staviala Vedra, sanaziun dils tumbins dallas tschaf-fadas d'aua
- Morissen pastira sut Sogn Carli, niev tumbin cun lingia d'aua
- Cumbel Fieu, lingias d'aua
- sbuau Murtès

Martin Sgier,
schef dil departament agricultura

UFFICI FORESTAL

Survesta

El decuors digl onn 2017 ein vegni menai atras suandonts tagls da lenna:

- Tegl e Denter Uauls, Cumbel
- Prada, Surcasti
- Davos Con, Vrin
- Tschamiu Ritta e Dieni Praugeili, Tersnaus
- Fiugs, Lumbrein
- Sogn Carli, Morissen
- Uaul Salischeida, Vignogn

Vitier ei vegniu fatg ils pli urgents tagls egl uaul da protecziun, oravontut parts ch'eran attaccadas dil bau-scorsa. Il project pigl uaul da muntogna a Surcasti, sustenius dalla Fundazion svizra per protecziun dalla cuntrada ha saviu veginr cuntruus e sill Ritta a Tersnaus ha saviu veginr exequiu in ulteriur.

Entras ils tagls da lenna ein ca. 46.16 hektaras uaul veginidas tgiradas cun ina raccolta da 6237 m³ lenna.

Igl ei vegniu tgirau uaul giuven, per gronda part plontas satelas e pignola a:

- Vrin; Manglatsch e Rieven da Bovs
- Tersnaus; Trestel
- Vella; Uaul Quader e Triel
- Camuns; Sax

Cun il project da biodiversitat a Gianastga ei vegniu cuntruau e quel duess esser promts per la pasculaziun il 2018. Totalmein ei vegniu tgirau 6.66 hektaras uaul giuven.

Meglierazjun uaul da pasculaziun Ritta

Cun agid digl ÖKO-Job han differentas lavurs saviu veginr exequidas per cundiziuns favoreivlas: Vias d'inspeczioin a Val Uastg ad Uors, Cunscharola – Waldmatte – Trestel a Tersnaus, Manglatsch a Vrin e Val Mulin a Lumbrein (totalmein 2650 meters). Egl Uaul da Fiugs a Lumbrein ei vegniu fatg ina seiv da controlla per l'observaziun dallas influenzas sigl uaul entras la selvaschina.

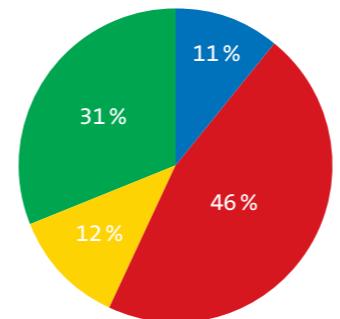

Seiv da controllo, Uaul da Fiugs

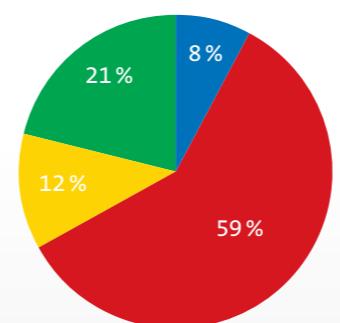
Per megliurar l'avertura digl uaul a Surcasti – Surin ein veginidas surdadas las lavurs per ina prestudia. Las vias d'uaul veginan mantenidas cuntrada amein dil survetsch tecnic. Las vias Uaul da Fiugs a Lumbrein e Fieu a Cumbel ein veginidas tgiradas entras ils projects SIE e la via Pigniu – Silgin ei veginida megliurada per saver transportar naven ils tagls da lenna da Salischeida.

Vendita da lenna

Ord igl uaul communal ei vegniu vendiu 6237 m³ lenna. Il suandont diagram presenta ils differents dievers.

Il suandont diagram muossa la vendita dalla lenna tenor projects.

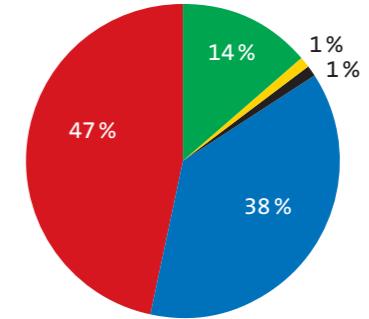

Quen dil menaschi forestal

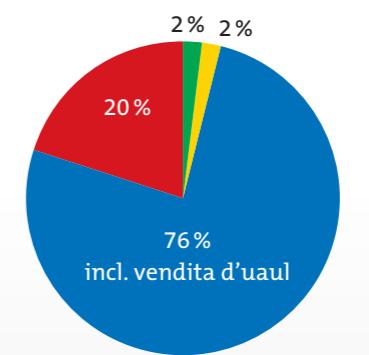
Quei ei oravontut d'attribuir allas vendita digl uaul silla parcella Casastat sigl intschess dalla vischerna Sursaissa Mundaun. (CHF 85 000.–)

Ils suandonts diagrams muossan la structura dallas expensas ed entradas en procents.

Expensas %

Entradas %

Remarca finala e perspectiva

Igl onn 2017 ei staus ordvart legreivels. Egl onn vegnent vegin las contribuziuns egl uaul da protecziun pagadas ora da niev tenor la surfatscha cultivada. Tgei consequenzas che quei vegin ad haver ei pil mument aunc buca enconuschen.

Martin Capaul,
scchef dil departament forestaless

Plan da master entuorn il Mundaun

Las treis vischnauncas Lumnezia, Sursaissa Mundaun ed Ilanz/Glion han elaborau ensemes cullas pendicularas en rama dil plan da master entuorn il Mundaun ina strategia futura pil svilup dil territori da skis Sursaissa Mundaun ad in territori turistic cun purschidas duront gl'entir onn. Aschia han ins definiu divers projects d'infrastructura che duein vegnir realisai communablamein ils proxims onns. Mintgamai in representant dallas vischnauncas e dallas pendicularas fan part dil cussegli d'administraziun dalla societad.

Las lavurs da preparaziun e planisaziun ein vegnidas cuntinuadas e concretisadas intensivamein enteifer tut las spartas. Tier l'occurrenza d'informazion publica dils 18 d'uost 2017 a Ilanz/Glion ein tuts interessai vegni informai sur dil plan da master entuorn il Mundaun e sur dil stan dallas lavurs.

A caschun dalla votaziun all'urna dils 26 da november 2017 ei il project «Plan da master entuorn il Mundaun» vegnius approbaus cun 385 encunter 237 vuschs. A Sursaissa Mundaun ei il project da votaziun vegnius approbaus unanimamein a caschun della radunanza communalala dils 15 da settember 2017. Ad Ilanz/Glion ei quel deplorablamein vegnius refusaus.

Immediat suenter la votaziun dil pievel ein ils representants dallas vischnauncas e dallas pendicularas s'entupai il december ella cumissiun directiva per discutar co agir vinavon. Las duas vischnauncas Lumnezia ed Sursaissa Mundaun e las pendicularas Sursaissa Mundaun ein perschuidadas ch'ina cuntinuaziun dalla via encaminada per la collaboraziun sin basa dil plan da master seigi fetg impurtonta e necessaria. Sco basa per quella collaboraziun duei aunc adina valer la fundaziun d'ina societad communabla d'infrastructura. Cun quella dueien treis finamiras vegnir persequitadas:

- Cuntinuaziun dallas ideas da project per stad ed unviern tochen tier la planisaziun concreta dils projects
- Crear obligaziuns vicendeivlas enteifer las treis partidas ella societad communabla
- Attibuir claramein las rollas e responsabladads alla societad communabla

La votaziun davart il project da cuntinuaziun e la damonda pil credit ei planisada il mars 2018.

Bus turistic e traffic public

Il bus turistic gratuit ha saviu nudar pigl onn 2017 fetg bia frequenzas silla ruta Vella-Triel. Oravontut denter Nadal e Daniev ei quella purschida vegnida nezegiada stediamain. Sco niev manischunz dil bus turistic ha la vischnaunca Lumnezia saviu engaschar Ueli Gloor, sesents a Morissen.

Sco project da pilot ei vegniu introduciu il traffic public entuorn il Mundaun duront la sesiun d'unviern per la tariffa nulla. Quella purschida stat a disposiziun a tut ils hosps da viadi e duei evidentamein promover il diever dil traffic public.

Loipa e sendas d'unviern

Era pigl unviern 2017/2018 era vegniu fatg las preparativas per arver la loipa a Parsiras. Grazia alla fetg buna situaziun da neiv ha quella denton buca stuiu vegnir nezegiada.

Plaz da glatsch

Il plaz da glatsch sper il plaz da parcar a Pellas ei staus frequen- taus stediamain, oravontut cu ei veva pauc neiv l'entschatta dil onn 2017.

*Curdin Capeder,
schef departament turissem,
svilup d'economia*

Survesta taxas turisticas	Expensas	Entradas
Taxas da hosps	736 364.35	
Taxas turisticas	193 795.30	
Total incasso		930 159.65
Contribuziuns a Surselva Turissem	Expensas	Entradas
Taxas turisticas	193'795.30	
Pagas personal da biro Vella	195'740.00	
Tscheins biro Vella	21'020.00	
Cuosts d'administraziun ed informatica	30'375.00	
Program local dils hosps	9'200.00	
Communicaziun el liug	41'350.00	
Sviluppar products	18'500.00	
Dietas, sesidas, spesas	1'000.00	
Contribuziuns per events	38'900.00	
Ulteriurs cuosts Surselva Turissem SA	10'500.00	
Total a Surselva Turissem		560'380.30
Rendaquen vischnaunca	Expensas	Entradas
Cumpra e reparatura maschinas ed uaffens	1946.25	
Manteniment e material da diever	68 622.45	27 211.00
Bus da skis, bus turistic, bus alpin	60 681.65	40 950.85
Survetschs e honorars	9 089.55	301.05
Runal affons pigns	4 000.00	
Loipas	15 228.85	1 759.00
Plazza da glatsch	57 494.85	
Carta da hosps	89 200.00	
Staziun cargar e-bikes e ruta Nino	25 757.20	
Occurrentzas e sustegns	14 368.70	2 620.00
Fundaziun da cultura Lumnezia	50 000.00	
Cuosts da personal	201 727.96	11 010.00
Studias, contribuziuns ad instituziuns	34 523.30	
Sponsoring	17 835.60	
Amortisaziuns	148 176.05	
Tscheins da locaziun		24 000.00
Total vischnaunca		798 652.41 107 851.90
Resumaziun	1359 032.71	1038 011.55
Surpli cuosts vischnaunca		321 021.16

Engraziament e proposta

Funcziunaris

ENGRAZIAMENT

Per finir engraziein nus a vischinas e vischins pil sustegn e la confidenza che nus havein astgau guder el decuors digl onn vargau. In cordial engraziament admettein allas representantas ed als representants dils organs politics e dallas cumissiuns communalas per la buna collaboraziun en favur da nossa vischnaunca. En quei engraziament lein nus era includer las collaboraturas ed ils collaboraturs da noss'administrazion, las persunas d'instruczion, ils luvrers e selviculturs dil survetsch tecnic sco era las ulteriuras emplojadas ed ils ulteriurs emploiai da vischnaunca. Engraziar lessen denton era a tut las uniuns che promovan cun lur activitads la cuminanza ed il spért cumineivel.

PROPOSTA

La suprastanza communal propona allas vischinas ed als vischins da prender enconuschientscha dil rapport annual e d'approbar il quen annual 2017.

SUPRASTONZA COMMUNALA

Blumenthal Duri, president communal, Degen
Capaul Martin, vicepresident, Lumbrein
Capaul Gioni, Vattiz
Capeder Curdin, Cumbel
Cavegn Primus, Vella
Lorez Elisabeth, Surcasti
Rupp Martin, Vignogn
Sgier Martin, Lumbrein
Solèr Daniel, Morissen

CUMISSIUN DA PUMPIERS

Caduff Conradin, cumandant, Cumbel
Blumenthal Duri, Degen
Bundi Clau, Cumbel
Bundi Ursin, Morissen
Caduff Marcel, Morissen
Caviezel Rino, Vella
Caviezel Serafin, Vrin

CUSSEGL DA SCOLA

Lorez Elisabeth, presidenta, Surcasti
Blumenthal Renzo, Vella
Casanova Gion, Vignogn
Derungs Leo, Camuns
Schwyter Martin, Vella

CUMISSIUN DA QUEN E GESTIUN

Caviezel Rino, president, Vella
Blumenthal-Lombris Daniel, Vella
Livers Hilda, Camuns

CUMISSIUN DA BAGHEGIAR

Capaul Gioni, president, Vattiz
Bundi Ursin, Morissen (tochen 03-2017)
Caviezel Armin, Vrin
De Giorgi Gino, Vella (naven da 07-2017)

CUMISSIUN PER FATGS DA CATASTROFAS

Blumenthal Duri, president, Degen
Alig Mario, Vrin
Caduff Conradin, Cumbel
Cavegn Marcus, Vella
Solèr Daniel, Morissen

ADMINISTRAZIUN COMMUNALA

Cavegn Marcus, canzlist, Vella (100%)
 Alig Tajana, Vattiz (emprendista) (naven da 08-2017)
 Blumenthal Leonora, Vella (60%)
 Caduff Marcel, Morissen (20%)
 Caduff Rudolf, Cumbel (100%)
 Caduff Selina, Cumbel (100%)
 Capeder Giusep, Lumbrein (100%)
 Caviezel Martina, Vrin (70%) (tochen 02-2018)
 Derungs Martin, Camuns (100%) (tochen 07-2017)
 Portmann Andrea, Vrin (100%) (naven da 11-2017)
 Spescha Michael, Cumbel (100%) (tochen 08-2017)
 Schär Tizian, Rueun (emprendist)
 Wolf Daniel, Vella (100%) (naven da 08-2017)

SURVETSCH TECNIC

Alig Mario, menader, Vrin (100%)

Luvvers communaal
 Arpagaus Remo, Cumbel (100%)
 Bundi Clau, Cumbel (100%)
 Caduff Franz, Morissen (100%) (tochen 10-2017)
 Caduff-Lechmann Toni, Vattiz (100%) (tochen 02-2018)
 Cajochen Lucas, Degen (100%) (naven da 12-2017)
 Caminada Franco, Vrin (100%)
 Capaul Leo, Lumbrein (100%)
 Carigiet Dumeni, Morissen (100%)
 Derungs Sepli, Camuns (100%) (naven da 09-2017)
 Tanno Werner, Vella (100%)

Survigiladers da serenera
 Casanova Reto, Surcasti (25%)
 Casanova Ivo, Vignogn (100%)
 Caviezel Serafin, Vrin (15%)

Pedels/persunas che schubregian
 Camenisch Maria Fillipina, Morissen (ca. 10%–20%)
 Capaul Martin Giusep, Lumbrein (100%)
 De Giorgi Giovanni, Vella (100%) (tochen 04-2017)
 Venzin Alfred, Vella (60%)
 Venzin Irene, Vella (70%)

Manischunz bus turistic e pedel
 Gloor Ueli, Morissen (40%) (naven da 06-2017)

Persunas che schubregian cun pensum tenor uras da laver
 Albin Ignaz, Uors (naven da 05-2017)
 Brunold Erika, Vella (naven da 09-2017)
 Caviezel Regula, Vrin
 Collenberg Gerhard, Morissen
 Derungs Elisabeth, Vignogn
 Rupp Ignazia, Vignogn (tochen 07-2017)

UFFECI FORESTAL

Müller Hans, menader, Duvin (100%)
 Clavadetscher Andreas, Laax (80%)

SCOLAZIUN

Organisaziun da scola
 Caduff Condradin, meinascola, Cumbel (70%)
 Derungs Jolanda, secretariat, Degen (30%)

Persunas d'instrucziun

Alig Irena, Vella (70%)
 Alig Rosvita, Vrin (45%)
 Blumenthal Carli, Morissen (100%)
 Cabalzar Pierina, Cumbel (40%)
 Cadalbert Iris, Sevgein (80%) (tochen 07-2017)
 Caderas Rahel, Ladir (70%) (naven da 08-2017)
 Cadruvi Carin, Ruschein (75%)
 Cadruvi Rilana, Trun (10%)
 Caduff Armin, Cumbel (100%)
 Caduff Condradin, Cumbel (20%)
 Caduff Maria, Cumbel (95%)
 Caduff Marina, Vignogn (100%)
 Caduff Riccarda, Vignogn (100%)
 Derungs Irena, Vignogn (30%)
 Derungs Teresina, Vella (50%)
 Flury Claudia, Schluein (100%)
 Grimm Lisa, Sagogn (70%) (tochen 07-2017)
 Halter Pieder Antoni, Vella (70%)
 Heisch Egmont, Cumbel (100%)
 Hosang Andriu, Mustér (100%)
 Janka Livio, Trun (90%)
 Larcher Tina, Laax (100%)
 Schmid Natascha, Glion (95%)
 Tönz Patrizia, Glion (10%)

BIBLIOTECA LUMNEZIA

Pensum tenor uras da laver
 Cavegn Petronella, menadra, Vella
 De Giorgi Barbara, Vella
 Spescha Margreta, Vella

CANORTA LUMNEZIA

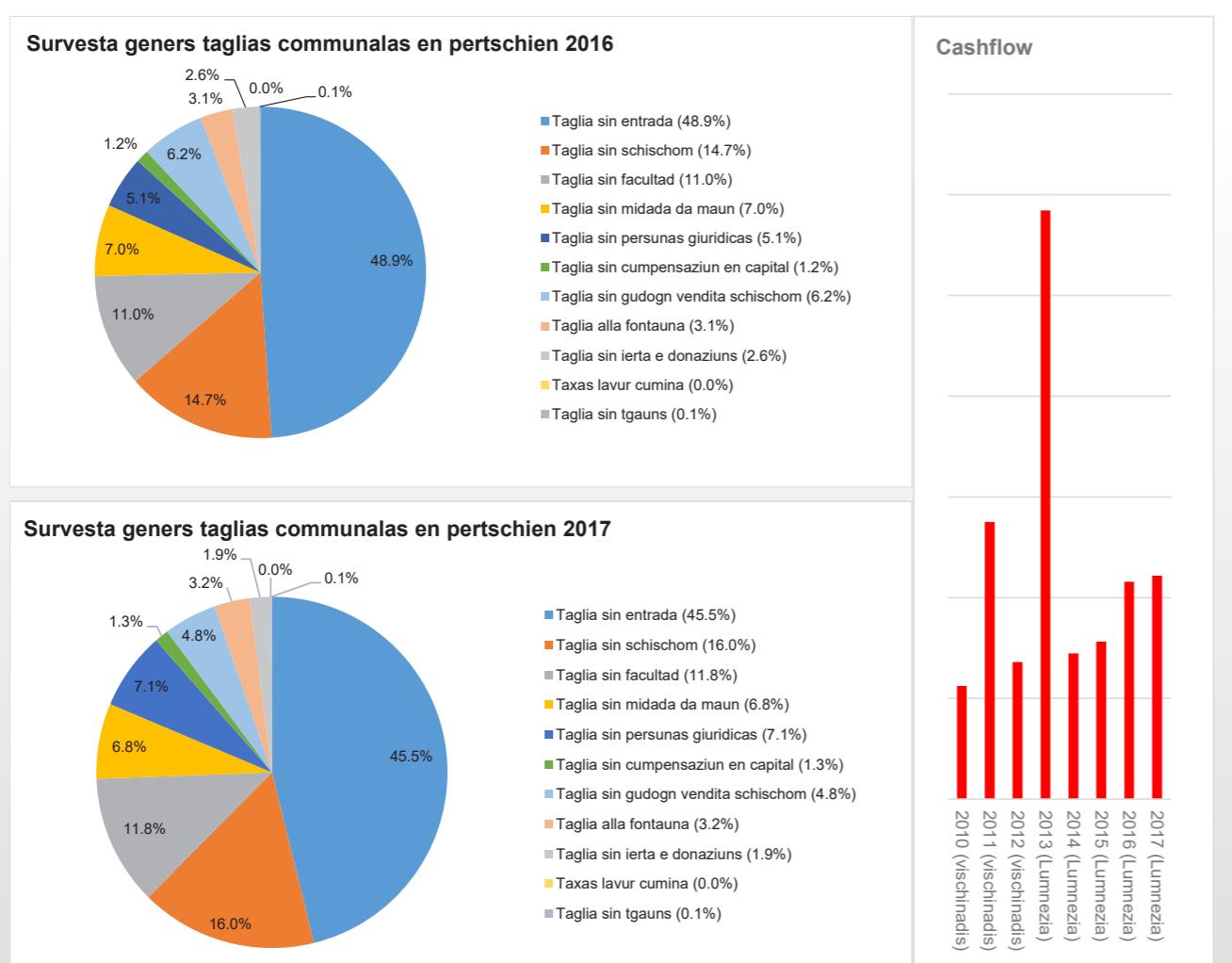
Mauch Ibolya, menadra, Glion (70%) (naven da 04-2017)

Survigilonza canorta

Camenisch Flurina, Trin Mulin (naven da 01-2017)
 Coluccello Barla, Lumbrein (naven da 01-2017)
 Ochsenbein René, Cuera (naven da 01-2017)
 Riedi Flavia, Morissen (naven da 01-2017)

Resultat cumplet	quen 2017		quen 2016	
	expensas	entradas	expensas	entradas
Quen current	16'199'527.71	16'853'260.38	15'779'453.73	16'903'139.76
Resultat quen current	653'732.67		1'123'686.03	
Quen d'investiziun	6'402'765.45	1'081'678.40	3'564'879.15	1'080'313.30
Resultat quen d'investiziun	5'321'087.05		2'484'565.85	
Surpli d'entradas quen current	653'732.67		1'123'686.03	
Deposiziun finanziaziun speciala	30'284.20		81'042.70	
Prelevaziun finanziaziun speciala		170'984.20		91'996.25
Amortisaziuns	3'920'234.65		3'203'933.90	
Cashflow	4'433'267.32		4'316'666.38	
Resultat quen d'investiziun		5'321'087.05		2'484'565.85
Deficit ni surpli da finanziaziun	887'819.73		1'832'100.53	

Quen current	quen 2017		preventiv 2017		quen 2016	
	expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'542'826.18	381'282.78	1'561'850.00	349'300.00	1'498'477.81	407'197.75
011 LEGISLATIVA	47'673.00	0.00	47'400.00	0.00	48'068.89	0.00
300 Salaris, schurnadas e sesidas	5'555.00	5'500.00	4'992.50		113.80	
303 Assicuranzas socialas	346.85	150.00	8.04			
305 Assicuranza d'accidents e malsogna	7.75	50.00	0.00			
309 Ulterius cuosts da persunal	0.00	500.00	8'593.60			
310 Stampats, votaziuns e publicaziuns	7'428.80	10'000.00	241.70			
317 Indemnisaziun da spesas	193.75	200.00	4'320.00			
318 Revisiun quen annual	4'341.60	0.00	29'799.25			
366 Fegl oficial	29'799.25	31'000.00	29'799.25			
012 EXECUTIVA	192'153.28	0.00	196'500.00	0.00	187'387.14	0.00
300 Salaris, schurnadas e sesidas	133'800.00	140'000.00	128'677.50			
303 Assicuranzas socialas	10'614.60	11'000.00	11'278.51			
304 Cassa da pensiun	5'707.20	6'000.00	5'707.20			
305 Assicuranza d'accidents e malsogna	911.30	1'000.00	994.88			
309 Ulterius cuosts da persunal	0.00	1'000.00	150.00			
310 Stampats e publicaziuns	692.00	1'000.00	642.00			
311 Cumpra indrezs	1'442.00	0.00	0.00			
317 Spesas e cuosts da representaziun	32'753.98	28'500.00	29'678.60			
318 Survetschs e honorars	6'232.20	8'000.00	10'258.45			
020 ADMINISTRAZIUN COMMUNALA	1'164'432.89	315'378.33	1'148'700.00	301'300.00	1'116'030.27	340'398.95
301 Salarizaziun dil persunal	798'450.15	795'000.00	778'450.15			
303 Assicuranzas socialas	60'914.68	64'000.00	59'744.58			
304 Cassa da pensiun	53'792.00	45'000.00	34'092.90			
305 Assicuranza d'accidents e malsogna	5'291.52	5'500.00	5'425.64			
309 Ulterius cuosts da persunal	9'531.50	8'000.00	3'571.00			
310 Material da biro, stampats, literatura	10'074.55	10'000.00	6'209.65			
311 Cumpra da mobilier e maschinas	3'335.45	4'000.00	1'992.80			
315 Mantenimenti digl indrez da biro	0.00	1'000.00	399.60			
317 Indemnisaziun da spesas	3'334.20	4'000.00	2'627.80			
318.01 Porti e spesas da banca	24'257.66	30'000.00	28'037.20			
318.02 Consultaziuns specialas	3'578.95	1'000.00	1'251.45			
318.03 Survetschs e honorars	36'049.40	30'000.00	43'746.35			
318.04 Cuosts da telecommunicaziun	12'662.30	7'000.00	7'273.45			
318.05 Cuosts e licenzias EED	62'022.03	62'000.00	58'803.55			
318.06 Cuosts copiaders	15'818.25	18'000.00	16'851.15			
318.07 Cuosts pagina d'internet lumnezia.ch	5'607.30	5'000.00	4'250.80			
318.99 Ulterius taxas	2'372.15	5'000.00	6'677.10			
319 Ulterius cuosts	0.00	100.00	2.10			
351.01 Cumissiun cantunala da schatzetg	4'823.80	5'000.00	15'601.00			
362 Contribuziuns Regiun Surselva	43'821.30	42'100.00	42'869.65			
364 Contribuziuns Pro Val Lumnezia	0.00	0.00	-10'285.65			
365 Contribuziuns ad instituziuns	9'017.00	6'000.00	7'688.00			
390.01 Scuntraziun cuosts da persunal	0.00	1'000.00	750.00			
431.01 Cartas d'identidad	1'325.60	2'000.00	1'439.65			
431.02 Attesti da domicil	2'112.00	2'000.00	2'264.00			
431.03 Patentes cristallas e mineralias	5'785.00	5'000.00	4'680.00			
431.04 Legalisaziuns	970.00	1'000.00	630.00			
431.05 Lubentschas da jasters	4'129.00	5'000.00	4'937.40			
431.99 Ulterius taxas	4'898.00	6'000.00	6'578.00			
434.01 Societat ovra electrica Lumbrein	28'000.00	28'000.00	28'000.00			
434.02 Survetschs per tierzas persunas	1'600.00	0.00	480.00			
434.03 Incasso taxa da hospes e turistica	23'254.00	20'000.00	23'418.75			
435 Recav da venditas	2'723.70	3'000.00	2'831.70			
436 Ulterius restituziuns / copias	19'460.18	8'000.00	25'773.05			
451.01 Filiala assicuranza sociala AVS	2'881.60	3'000.00	2'872.00			
451.02 Uffeci da taglia Lumnezia	118'380.00	120'000.00	136'906.00			
451.99 Ulterius provisiuns	342.95	100.00	350.35			
452.01 Provisiun d'incasso taglia da cultus	9'291.35	8'000.00	9'125.55			
452.02 Provisiun sacs e marcas da rumien	224.95	200.00	112.50			
490.01 Scuntraziun cuosts da persunal	75'000.00	75'000.00	75'000.00			
490.02 Scuntraziun cuosts materials	15'000.00	15'000.00	15'000.00			
021 CUMISSIUN DA BAGHEGIAR	9'879.19	44'864.50	27'050.00	31'000.00	21'780.83	42'476.60
300 Salaris, schurnadas e sesidas	4'902.50	12'000.00	14'695.00			
303 Assicuranzas socialas	323.09	1'000.00	556.04			

314	Manteniment dil baghetg	1'427.90		13'000.00	1'309.10		212	SCOLA SECUNDARA E REALA	929'570.52	72'482.00	998'000.00	81'000.00	1'034'421.95	89'752.50		
315	Manteniment digl indrez	691.80		0.00	0.00		302	Salarisaziun dil personal	697'829.61	71'000.00			767'249.02			
318.01	Survetschs e honorars	2'978.10		3'000.00	2'755.75		303	Assicuranzas socialas	55'278.42	57'000.00			60'629.99			
318.02	Cuots da telecommunicaziun	318.00		300.00	318.10		304	Cassa da pensiun	51'020.97	60'000.00			55'458.04			
390.01	Scuntraziun cuots da persunal	60.00		2'000.00	0.00		305	Assicuranza d'accidents e malsogna	4'854.72	5'000.00			5'395.40			
390.02	Scuntraziun cuots materials	1'000.00		1'000.00	1'000.00		309	Ulteriurs cuots da persunal	1'415.00	11'400.00			3'114.75			
427	Tscheins d'affittaziun		15'000.00	15'000.00			310	Material d'instrucczjoni	27'779.90	31'900.00			29'000.60			
436	Ulteriuras restituziuns		6'039.95	2'000.00	9'322.20		311	Cumpra da mobilias ed apparats	0.00	8'000.00			3'604.00			
	SEGIRTAD PUBLICA	349'333.10	212'884.80	344'950.00	205'500.00	342'966.95	341'489.28	315	Manteniment mobilias ed apparats	2'133.80	3'000.00			1'605.35		
100	REGISTER FUNSIL	0.00	76'234.85	0.00	90'000.00	0.00	196'646.58	317.01	Indemnisaziun da spesas	857.80	2'000.00			222.70		
452	Gudogn dil register funsil	76'234.85		90'000.00	196'646.58		317.02	Spesas excursiuns e projects	10'218.10	9'500.00			3'272.05			
101	MESIRAZIUN E TERMINAZIUN	71'671.10	11'144.65	22'000.00	500.00	41'318.25	2'913.30	318.01	Jamma cumpacta da franzos/italian	0.00	8'000.00			5'299.00		
318	Mesiraziuns e terminaziuns	71'671.10		22'000.00	500.00	41'318.25	2'913.30	318.02	Cuots e licenzas EED	958.00	3'000.00			912.90		
436	Ulteriuras restituziuns	11'144.65					318.03	Instrucciun da senudar	2'320.00	4'000.00			0.00			
120	CURATELLA SURSELVA	50'718.25	0.00	49'000.00	0.00	44'035.45	0.00	318.04	Scola da skis ed abos / preventiun	359.35	1'200.00			39187.50		
362	Contribuziuns Curatella Surselva	50'718.25		49'000.00	44'035.45		319	Ulteriurs cuots	1'000.00	1'000.00			703.75			
140	PUMPIERS E POLIZIA DA FIUG	193'886.10	122'505.30	244'550.00	111'000.00	216'905.55	131'283.00	352.01	Scola da talents Surselva	29'100.00	32'000.00			43'650.00		
301	Salarisaziun e schulda	108'016.25		80'000.00	85'955.00		352.02	Contribuziuns pregimnasi	29'100.00	29'000.00			15'116.90			
303	Assicuranzas socialas	892.50		1'000.00	918.55		362	Contribuziun gimnasi Mustér	15'324.85	15'000.00			24'421.70			
309	Ulteriurs cuots da persunal	0.00		10'000.00	1'185.00		461	Ulteriuras restituziuns	0.00	1'000.00			65'330.80			
311	Cumpra d'equipament e maschinias	33'497.05		72'000.00	78'328.45		214	SCOLA DA MUSICA	35'764.15	0.00	12'500.00	0.00	31'609.30	0.00		
312	Aua, energia e scaldament	2'090.50		2'000.00	2'543.05		352	Contribuziun scola da musica	35'764.15	12'500.00			31'609.30			
313	Material da diever	1'944.25		3'000.00	2'156.75		217	STABILIMENTS DA SCOLA	463'304.57	73'093.10	629'200.00	84'100.00	597'541.99	119'045.10		
314	Manteniment locals da pumpiers	290.65		2'000.00	1'182.60		301	Salarisaziun dil persunal	209'917.40	285'000.00			268'616.50			
315	Manteniment equipament	13'822.00		29'000.00	8'416.10		303	Assicuranzas socialas	16'483.53	22'500.00			211'10.69			
316	Tscheins d'affittaziun localitads	6'480.00		6'500.00	6'480.00		304	Cassa da pensiun	18'221.60	24'000.00			23'149.20			
317	Indemnisaziuns da spesas	1'785.40		2'000.00	1'707.45		305	Assicuranza d'accidents e malsogna	41'98.78	6'500.00			5'461.52			
318.01	Assicuranza da pumpiers	2'781.45		2'650.00	2'737.35		309	Ulteriurs cuots da persunal	5937.70	1'000.00			653.80			
318.02	Controllas polizia da fiug	3'120.00		15'000.00	5'460.00		310.01	Cumpra maschinias, mobilias, indrezs	51'772.50	92'000.00			82'799.70			
318.99	Survetschs entras tiaras persunas	5'766.05		4'500.00	3'725.05		311.02	Cumpra utensils da zambergiar	561.90	10'700.00			475.35			
319	Ulteriurs cuots	3'012.60		3'900.00	2'623.20		311.03	Cumpra urdeins da gimnastica	2'210.00	6'000.00			6'962.90			
365	Contribuziuns ad unius	2'037.40		2'000.00	1'867.00		312	Aua, energia e scaldament	46'048.85	80'000.00			58793.25			
390.01	Scuntraziun cuots da persunal	7'350.00		8'000.00	10'620.00		313	Material da diever	27'787.75	15'000.00			11'839.45			
390.02	Scuntraziun cuots materials	1'000.00		1'000.00	1'000.00		314	Manteniment casas da scola	30'719.75	33'000.00			57645.30			
436	Ulteriuras restituziuns	3'648.45		1'000.00	5'756.50		315	Manteniment mobilias e maschinias	6'843.95	10'000.00			9'239.25			
437	Taxas da cumpensaziun e castitgs	98'628.85		85'000.00	108'582.50		317	Indemnisaziun da spesas	866.40	3'000.00			3'432.20			
461	Contribuziuns cantunalas	20'228.00		25'000.00	16'944.00		318.01	Cuots da telecommunicaziun	5'088.30	4'500.00			5'398.65			
151	FATGS DA TIR	616.50	0.00	1'000.00	0.00	616.50	0.00	318.02	Survetschs entras tiaras persunas	12'356.16	14'000.00			20'704.23		
318	Survetschs e honorars	616.50		1'000.00	616.50		390.01	Scuntraziun cuots da persunal	22'290.00	20'000.00			19'260.00			
160	PROTECZIUN CIVILA	32'441.15	3'000.00	28'400.00	4'000.00	40'091.20	10'646.40	390.02	Scuntraziun cuots materials	2'000.00	2'000.00			2'000.00		
312	Aua, energia e scaldament	7'785.25		7'000.00	7'260.60		427	Tscheins da locaziun	20'400.00	20'000.00			33'100.00			
314	Manteniment dils stabiliments	825.55		1'000.00	9'708.45		434	Taxas d'utilisaziun	3'040.00	3'000.00			3'030.00			
318.01	Cuots da telecommunicaziun	2'140.20		400.00	2'140.20		435	Recav da venditas	0.00	100.00			0.00			
318.02	Survetschs e honorars	6'256.15		5'000.00	5'517.40		436	Ulteriuras restituziuns	11'937.10	1'000.00			4'973.10			
361	Contribuziuns al cantun	11'814.00		10'000.00	11'829.55		469	Donaziuns	0.00	0.00			1'100.00			
390.01	Scuntraziun cuots da persunal	1'620.00		3'000.00	1'635.00		490.01	Scuntraziun cuots da persunal	37'716.00	60'000.00			76'842.00			
390.02	Scuntraziun cuots materials	2'000.00		2'000.00	2'000.00		218	BIBLIOTECA POPULARA	19'626.78	4'040.00	23'050.00	4'500.00	25'210.96	3'895.00		
436	Ulteriuras restituziuns	0.00		0.00	7'646.40		301	Salarisaziun da persunal	11'078.00	12'000.00			12'604.00			
460	Contribuziuns federalas	3'000.00		3'000.00	3'000.00		303	Assicuranzas socialas	642.10	1'000.00			709.09			
480	Prelevaziun finanziazion speciala	0.00		1'000.00	0.00		304	Assicuranza d'accidents e malsogna	156.78	200.00			187.57			
	SCOLAZIUN	3'097'919.57	465'156.15	3'476'370.00	406'200.00	3'491'451.10	483'908.60	3'007'542.50	310.01	Ulteriurs cuots da persunal	480.00	500.00			240.00	
200	SCO															

CULTURA, TEMPS LIBER, BASELGIA							TRAFFIC							AMBIENT, UORDEN DIL TERRITORI						
		261'830.87	94'364.75	281'950.00	97'500.00	139'069.70	39'828.75			1'852'097.79	1'462'407.45	1'986'350.00	1'336'750.00	1'795'861.97	1'392'184.90					
300	PROMOZIUN DALLA CULTURA	94'714.40	10'000.00	92'200.00	10'000.00	62'208.10	10'000.00	620	VIAS EN VISCHNAUNCA	546'402.20	60'727.25	567'000.00	72'700.00	433'263.55	69'144.15					
312	Aua, energia e scaldament	4'724.40		3'000.00		4'581.00		311	Material da signalisaziun	6'437.15		3'000.00		1'055.80						
313	Material da diever	115.35		100.00		264.60		312	Energia	237.35		300.00		242.75						
314	Manteniment baghetg / infrastructura	229.50		1'000.00		307.70		313	Material da diever	26'762.85		22'000.00		23'924.45						
318.01	Fundaziun da cultura Lumnezia	50'000.00		50'000.00		24'583.35		314	Manteniment vias	95'678.35		110'000.00		35'125.05						
318.03	Surveltschs e honorars	575.15		100.00		471.45		318	Surveltschs e rumir neiv	146'957.15		140'000.00		120'053.50						
365	Contribuziuns ad unius	32'000.00		38'000.00		32'000.00		319	Ulteriurs cuosts	1'400.00		1'500.00		538.80						
390.01	Scuntraziun cuosts da personal	5'070.00		0.00		0.00		362	Traffic public (Regiun Sursesla)	1'628.20		5'200.00		4'109.60						
390.02	Scuntraziun cuosts materials	2'000.00		0.00		0.00		364	Garanzia da deficit bus da posta	30'571.15		50'000.00		33'803.60						
469	Donaziuns		10'000.00		10'000.00		10'000.00	390.01	Scuntraziun cuosts da personal	221'730.00		220'000.00		199'410.00						
340	SPORT	6'063.00	0.00	16'050.00	0.00	14'644.05	0.00	390.02	Scuntraziun cuosts materials	15'000.00		15'000.00		15'000.00						
314	Manteniment piazza sport Bual	3'470.55		5'000.00		4'641.50		434.01	Taxas per parcadis	16'148.30		12'000.00		13'027.90						
318	Surveltschs entras tiarzas persunas	32.45		50.00		32.55		434.02	Surveltschs per tiarzas persunas	35'420.00		35'000.00		34'373.75						
390.01	Scuntraziun cuosts da personal	1'560.00		10'000.00		8'970.00		434.03	Ulteriuras taxas	350.00		200.00		412.50						
390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00		434.04	Entradas lingia da posta	560.00		500.00		800.00						
350	ULTERIUR TEMPS LIBER	58'200.05	10'280.00	47'700.00	1'500.00	42'828.35	925.00	436	Ulteriuras restituiziuns	853.20		0.00		9'030.00						
311	Cumpria da material ed indrezs	0.00		3'000.00		2'892.60		461	Contribuziuns bus da posta	7'395.75		25'000.00		11'500.00						
312	Aua, energia e scaldament	1'213.20		1'500.00		994.80		622	LUVRATORI COMMUNAL	1'253'732.54		1'401'630.20		1'313'343.42						
313	Material da diever	4'314.55		5'000.00		959.85		301	Salarisaziun dil personal	838'321.85		900'000.00		870'001.55						
314	Manteniment infrastructura	1'594.10		2'000.00		3'361.20		303	Assicuranzas socialas	66'426.93		72'000.00		67'362.72						
316	Tscheins d'affitazzien	800.00		800.00		800.00		304	Cassa da pensiun	56'304.85		60'000.00		61'104.45						
318	Surveltschs entras tiarzas persunas	4'768.50		4'500.00		2'887.10		305	Assicuranza d'accidents e malsogna	16'585.11		20'000.00		18'817.80						
362	Finanziaziun dils museums	4'070.50		3'900.00		3'067.80		308	Lavur cumina	24'527.50		30'000.00		18'597.50						
365	Contribuziuns ad unius	23'689.20		15'000.00		18'875.00		309	Ulteriurs cuosts da personal	5'888.85		10'000.00		8'074.05						
390.01	Scuntraziun cuosts da personal	15'750.00		10'000.00		6'990.00		311	Cumpria da maschinas ed uaffens	12'069.80		30'000.00		30'261.45						
390.02	Scuntraziun cuosts materials	2'000.00		2'000.00		2'000.00		312	Aua, energia e scaldament	2'396.35		2'000.00		2'125.40						
434	Taxas da diever	280.00		1'500.00		925.00		313	Material da diever e carburants	59'508.00		45'000.00		51'702.90						
469	Donaziuns	10'000.00		0.00		0.00		314	Reparaturas vehicelis communals	2'391.00		3'000.00		8'581.10						
351	LAVUR DA GIUVENTETGNA	102'853.42	74'084.75	126'000.00	86'000.00	18'140.82	27'141.25	315	Reparaturas tscheins e maschinias	45'757.55		30'000.00		61'010.10						
300	Cumissiun lavur da giuventetgna	5'512.70		5'000.00		0.00		317	Indemnisaziun da spesas	22'632.15		20'000.00		25'523.20						
301	Salarisaziun dil personal	73'509.50		88'000.00		9'900.00		318.01	Cuosts da telecommunicaziun	930.10		850.00		828.45						
303	Assicuranzas socialas	5'991.98		7'000.00		526.07		318.02	Surveltschs e honorars	810.55		1'500.00		1'403.60						
304	Cassa da pensiun	4'148.40		3'000.00		0.00		318.03	Taglia da traffic	9'161.95		10'000.00		9'029.15						
305	Assicuranzas d'accident e malsogna	526.63		1'000.00		126.30		390.01	Scuntraziun cuosts da personal	88'020.00		80'000.00		76'920.00						
309	Ulteriurs cuosts da personal	549.60		2'000.00		4'423.10		390.02	Scuntraziun cuosts materials	2'000.00		2'000.00		2'000.00						
311	Apparaturas ed indrezs	2'300.05		4'000.00		2'337.20		434	Surveltschs per tiarzas persunas	10'420.00		10'000.00		14'060.50						
313	Material da diever	5'333.50		4'000.00		14.20		436	Ulteriuras restituiziuns	11'934.70		10'000.00		51'158.25						
317	Indemnisaziun da spesas	401.86		2'000.00		763.95		438	Prestaziuns per projects	134'327.50		10'000.00		12'010.00						
318	Taxas e surveltschs	4'579.20		10'000.00		50.00		490.01	Scuntraziun cuosts da personal	1'197'948.00		1'189'000.00		1'200'762.00						
434	Taxas d'entrada	220.00		1'000.00		600.00		490.02	Scuntraziun cuosts materials	47'000.00		45'000.00		45'000.00						
436	Ulteriuras restituiziuns	2'477.60		0.00		1'766.80		624	ILLUMINAZIUN DA VIAS	51'963.05		50.00		49'255.00						
439	Diversas entradas e donaziuns	3'890.80		0.00		22'562.90		311	Installaziuni cazzolas da vias	0.00		50'000.00		50.00						
462.01	Contribuziun pleins lumnezianas	14'382.15		20'000.00		0.00		312	Energia	38'350.80		35'000.00		36'691.70						
462.02	Cumpart vischunaunca llanz/Glion	53'114.20		65'000.00																

436	Ulteriuras restituziuns		80.00	0.00	0.00		305	Assicuranzas d'accident e malsogna	6'015.52	7'200.00	7'127.46			
480	Prelevaziun finanziazun speciala		114'143.00	32'500.00	0.00		309	Ulteriurs cuosts da personal	210.50	500.00	509.50			
492	Scuntraziun tscheins calculatorics		1'619.60	90'000.00	96'473.05		311	Maschinas e vehichels	0.00	500.00	0.00			
720	RUMIANS E DEONIAS		127'546.55	266'360.95	141'000.00	118'200.00	145'816.10	159'078.65	313	Material da diever	2'473.10	2'000.00		
311	Cumpria containers ed indrezs		1'063.80	1'000.00	0.00		314	Manteniment vias d'aul	38'048.75	40'000.00	17'539.30			
313	Material da diever		1'177.05	1'000.00	1'242.40		315	Manteniment maschinas	210.60	1'000.00	0.00			
314	Manteniment dils deposits e deponia		23'619.30	30'000.00	14'544.40		317	Indemnisaziun da spesas	15'775.00	16'000.00	16'060.00			
318.01	Dismessa da curdemis specials		47'624.80	40'000.00	55'082.90		318.01	Lavurs e transports entras accordants	302'567.60	260'000.00	19'081.40			
318.02	Surveltschs e honorars		0.00	15'000.00	14'523.95		318.02	Cuosts e licenzas EED	3'256.70	2'000.00	2'538.00			
319.01	Taglia sin la plivaleta		7'301.60	2'000.00	4'182.45		318.03	Cuosts da telecommunicaziun	0.00	43.35				
319.02	Ulteriurs cuosts		340.00	1'000.00	460.00		319	Ulteriurs cuosts	98.00	100.00	98.00			
390.01	Scuntraziun cuosts da personal		45'420.00	50'000.00	54'780.00		364	Selva e fondo d'autoagid	6'520.00	6'000.00	7'408.00			
390.02	Scuntraziun cuosts materials		1'000.00	1'000.00	1'000.00		365	Contribuziuns ad instituziuns	1'000.00	1'000.00	800.00			
427	Tscheins d'affittazion		11'300.00	13'700.00	11'300.00		390.01	Scuntraziun cuosts da personal	47'280.00	60'000.00	39'480.00			
434	Taxas da deponia		210'087.60	50'000.00	102'245.05		390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00	1'000.00	1'000.00			
436.01	Rimnada PET		1'380.65	1'000.00	1'263.15		423	Recav ord la vendita parcellas d'aul	85'000.00	0.00	0.00			
436.02	Rumien bloccont (incl. 8.0 % tva)		0.00	500.00	0.00		434	Surveltschs per tierzas persunas	8'266.95	5'000.00	2'917.50			
436.03	Rimnada pupi e cartun (senza tva)		3'286.20	4'000.00	3'558.60		435.01	Vendita da lenna (cuscha)	11'288.80	10'000.00	16'328.00			
452	Contribuziuns Regiun Sursesla		40'306.50	49'000.00	40'711.85		435.02	Vendita da lenna (pinada)	98'775.05	80'000.00	73'069.70			
740	FATGS DA SANTERI		43'328.75	4'122.15	72'050.00	1'000.00	49'624.45	3'577.80	436	Ulteriurs restituziuns	13'372.50	7'000.00		
311	Indrezs, maschinas		0.00	1'000.00	0.00		438	Prestaziuns per projects	0.00	5'000.00	0.00			
312	Aua, energia		1'117.85	2'000.00	1'082.15		461	Contribuziuns cantinalas	316'647.30	372'000.00	465'778.13			
313	Material da diever		1'322.70	4'000.00	3'672.00		469	Donaziuns	25'299.25	9'713.20				
314	Manteniment dil santeri		2'623.75	20'000.00	1'645.50		490.01	Scuntraziun cuosts da personal	2'400.00	0.00	1'320.00			
316	Tscheins sulom stiva da morts Vrin		50.00	50.00	50.00		830	TURISSEM	1'359'032.71	1'038'011.55	1'368'200.00	943'500.00	1'348'333.25	1'005'248.25
318	Surveltschs entras tierzas persunas		2'384.45	4'000.00	2'034.80		301	Salarisaziun dil personal	14'218.75	0.00	0.00			
390.01	Scuntraziun cuosts da personal		34'830.00	40'000.00	40'140.00		303	Assicuranzas socialas	1'046.22	0.00	0.00			
390.02	Scuntraziun cuosts materials		1'000.00	1'000.00	1'000.00		304	Cassa da pensiu	1'235.68	0.00	0.00			
434	Taxas per sepulturas		2'600.00	0.00	2'100.00		305	Assicuranza d'accidents e malsogna	228.06	0.00	0.00			
436	Ulteriurs restituziuns		1'522.15	1'000.00	1'477.80		311	Cumpria da maschinas ed uaffens	648.00	10'000.00	35'247.40			
750	REMPARS, USTONZAS ED UALS		66'142.80	29'217.10	31'000.00	0.00	32'302.45	0.00	313	Manteniment purschida turistica	66'175.75	143'000.00	43'136.05	
314.01	Manteniment uels e rempars		40'001.25	10'000.00	16'782.45		315	Reparaturas vehichels e maschinas	1'298.25	0.00	0.00			
314.02	Manteniment muort malaura		14'731.55	10'000.00	0.00		318.01	Cuosts bus da skis	41'263.85	35'000.00	20'066.70			
390.01	Scuntraziun cuosta da personal		10'410.00	10'000.00	14'520.00		318.02	Cuosts controllas da pista	0.00	10'000.00	0.00			
390.02	Scuntraziun cuosts materials		1'000.00	1'000.00	1'000.00		318.03	Surveltschs e honorars	6'929.55	5'000.00	20'714.75			
461	Contribuziuns cantinalas		29'217.10	0.00	0.00		318.04	Cuosts runal per affons Vella	4'000.00	4'000.00	4'764.30			
781	DISMESSA DA CADAVERS		4'427.75	0.00	4'000.00	0.00	3'495.75	0.00	318.06	Cuosts visualisaziun virtuala	2'160.00	0.00	8'560.75	
362	Dismessa da cadavers, regional		4'427.75	4'000.00	3'495.75		318.07	Cuosts preparaziun loipas	15'228.85	20'000.00				
788	TUALETTAS PUBLICAS		645.15	0.00	900.00	0.00	711.35	0.00	318.08	Cuosts plaza da glatsch	57'494.85	50'000.00	80'448.45	
312	Aua, energia e scaldament		404.90	500.00	386.50		318.09	Cuosts bus turistic	11'705.20	15'000.00	19'302.95			
313	Material da diever		40.25	200.00	124.85		318.10	Cuosts da telecommunicaziun	760.15	200.00	224.10			
316	Tscheins per dretg da baghegier		200.00	200.00	200.00		318.11	Cuosts carta da hosp	89'200.00	110'000.00	120'000.00			
789	PROMOZIUN D'ENERGIA		33'140.00	0.00	50'000.00	0.00	40'100.00	0.00	318.12	Cuosts bus alpin	77'126.0	2'000.00	10'104.00	
366	Contribuziuns promozion d'energia		33'140.00	50'000.00	40'100.00		318.13	Cuosts Marcau Daniev	9'269.10	10'000.00	8'106.50			
790	ORDEN DIL TERRITORI		97'086.20	0.00	36'900.00	0.00	55'547.45	0.00	318.14	Cuosts fiesta 1. d'ost	4'599.60	6'000.00	4'764.30	
318	Planisaziun locala e da quartier		15'020.05	30'000.00	22'156.50		318.15	Fundaziun da cultura Lumnezia	50'000.00	50'000.00	0.00			
319	Ulteriurs cuosts		74'088.00	0.00	26'568.00		318.16	Studia Rund um den Mundaun	25'325.10	0.00	9'186.50			
362	Planisaziun regionala directiva		7'978.15	6'900.00	6'822.95		318.17	Ruta Nino Schurter	6'000.00	0.00	0.00			
ECONOMIA PUBLICA			3'043'398.56	2'229'785.05	2'910'200.00	2'014'500.00	2'882'956.64	2'175'448.63	434.01	Entradas bus turistic	3'173.00	5'000.00	4'891.00	
800	AGRICULTURA		170'310.35	129'956.80	169'000.00 </td									

Quen current (tenor funcziuns)						
	quen 2017		preventiv 2017		quen 2016	
	expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
0 ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'542'826.18	381'282.78	1'561'850.00	349'300.00	1'498'477.81	407'197.75
Surpli d'expensas		1'161'543.40		1'212'550.00		1'091'280.06
1 SEGIRTAD PUBLICA	349'333.10	212'884.80	344'950.00	205'500.00	342'966.95	341'489.28
Surpli d'expensas		136'448.30		139'450.00		1'477.67
2 SCOLAZIUN	3'097'919.57	465'156.15	3'476'370.00	406'200.00	3'491'451.10	483'908.60
Surpli d'expensas		2'632'763.42		3'070'170.00		3'007'542.50
3 CULTURA, TEMPS LIBER, BASELGIA	261'830.87	94'364.75	281'950.00	97'500.00	139'069.70	39'828.75
Surpli d'expensas		167'466.12		184'450.00		99'240.95
4 SANITAD	793'303.67	14'458.60	886'500.00	19'000.00	853'903.36	16'220.50
Surpli d'expensas		778'845.07		867'500.00		837'682.86
5 BEINSTAR SOCIAL	216'517.65	55'014.30	238'500.00	30'000.00	249'438.50	68'611.40
Surpli d'expensas		161'503.35		208'500.00		180'827.10
6 TRAFFIC	1'852'097.79	1'462'407.45	1'986'350.00	1'336'750.00	1'795'861.97	1'392'184.90
Surpli d'expensas		389'690.34		649'600.00		403'677.07
7 AMBIENT, UORDEN DIL TERRITORI	1'376'173.85	1'303'556.85	1'428'050.00	1'211'400.00	1'391'992.80	1'227'051.70
Surpli d'expensas		72'617.00		216'650.00		164'941.10
8 ECONOMIA PUBLICA	3'043'398.56	2'229'785.05	2'910'200.00	2'014'500.00	2'882'956.64	2'175'448.63
Surpli d'expensas		813'613.51		895'700.00		707'508.01
9 FINANZAS E TAGLIAS	3'666'126.47	10'634'349.65	2'491'600.00	9'947'300.00	3'133'334.90	10'751'198.25
Surpli d'entradas		6'968'223.18		7'455'700.00		7'617'863.35
expensas totalas / entradas totalas	16'199'527.71	16'853'260.38	15'606'320.00	15'617'450.00	15'779'453.73	16'903'139.76
surpli d'entradas / expensas		653'732.67		11'130.00		1'123'686.03

Quen current (tenor gruppas da materia)						
	quen 2017		preventiv 2017		quen 2016	
	expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
3 CUOSTS	16'199'527.71		15'606'320.00		15'779'453.73	
30 Cuosts da persunal	4'954'948.45		5'216'220.00		5'092'878.40	
31 Cuosts materials	3'632'959.50		3'814'500.00		3'414'104.98	
32 Tscheins passivs	72'564.45		57'600.00		50'997.65	
33 Amortisaziuns	3'918'756.26		2'561'000.00		3'206'981.60	
35 Indemnisaziun communitad	122'986.05		133'500.00		157'416.20	
36 Atgnas contribuziuns	1'956'239.05		2'098'500.00		2'076'063.35	
38 Deposit finanziajuns	30'284.20		61'000.00		81'042.70	
39 Scuntradas internas	1'510'789.75		1'664'000.00		1'699'968.85	
4 RECAV		16'853'260.38		15'617'450.00		16'903'139.76
40 Taglias		6'800'426.30		6'186'000.00		6'891'865.25
41 Reglas e concessiuns		1'374'568.70		1'356'100.00		1'331'897.50
42 Recav da facultad		843'575.30		645'800.00		792'668.40
43 Recumpensas		2'232'506.83		1'704'450.00		2'000'983.80
44 Cumparts e contribuziuns		2'791'308.00		2'796'500.00		2'821'210.00
45 Resituziun communitads		247'662.20		270'300.00		386'724.83
46 Contribuziuns agen quen		881'439.10		827'100.00		885'824.88
48 Prelevaziun finanziajuns		170'984.20		167'200.00		91'996.25
49 Scuntradas internas		1'510'789.75		1'664'000.00		1'699'968.85
surpli d'entradas / expensas		653'732.67		11'130.00		1'123'686.03

Quen d'investiziun 2017		vischinadi	expensas	entradas
140.506.02	Pumpiers e polizia da fiug	Lumnezia	63'308.50	
	Cumpra da vehichels			
151.501.87	Fatgs da tir	Degen	223'467.95	
151.660.87	Sanaziun terren contaminau Rofna	Degen		72'000.00
151.661.87	Contribuziuns federalas terren contaminau Rofna	Degen		44'448.00
151.589.01	Contribuziuns cantunalas terren contaminau Rofna	Degen	65'797.95	
	Cumpart sanaziun pegliaballas Rofna			
217.503.18	Stabiliments da scola	Vella	-16'596.60	
217.503.19	Ventilaziun e peggia scola Vella	Vella		
	Sanaziun peggias casas da scola	Cuschnaus/Lumbrein	205.20	
620.501.39	Vias en vischernauna	Vella	590'067.85	
620.501.82	Trottoirs via cantunala	Cumbel	8'784.45	
620.501.83	Passapei e fermada Valgronda	Vrin	214'309.50	
620.501.84	Via Resgia - Tgiern	Vella	143.65	
620.501.85	Avertura da quartier Bual, 2. etappa	Suraua	119'207.90	
620.503.21	Avertura quartier Lorta Surcasti	Vrin	1'080.00	
	Suosta da spetga			
700.501.48	Provediment d'aua	Lumbrein	20'121.55	
700.501.49	Sanaziun provediment d'aua			
700.501.86	Tschaffadas d'aua uclauns	Lumbrein	34'226.50	
700.506.04	Sanaziun tschaffadas e tumbin Pellas	Vella	67'036.45	
700.610	Installaziun dumbraders d'aua	Lumnezia	202'787.10	
	Taxas da colligaziu aquaduct			
710.501.55	Canalisaziun e sererera	Degen	62'509.35	
710.503.25	Canalisaziun da meteor Rumein	Cumbel/Morissen	45'917.55	
710.610	Sanaziun sererera			
	Taxas da colligaziu canalisaziun/sererera	Lumnezia	304'634.55	
740.501.36	Fatgs da santeri	Vella	0.00	
740.661.36	Renovaziun santeri Pleif	Vella		
	Contribuziuns cantunalas santeri Pleif	Vella	10'100.00	
788.503.22	Tualettas publicas	Vrin	15195.15	
	Ovra da meglieraziun			
801.501.03	Ovra da meglieraziun	Cumbel	279'963.50	
801.660.03	Contribuziuns federalas	Cumbel		69'000.00
801.661.03	Contribuziuns cantunalas	Cumbel		67'200.00
801.501.13	Ovra da meglieraziun	Vignogn	136'664.85	
801.660.13	Contribuziuns federalas	Vignogn		78'000.00
801.661.13	Contribuziuns cantunalas	Vignogn		75'100.00
810.501.88	Economia forestala	Lumbrein	58'002.50	
810.661.88	Vias d'aual Uaul da Fiugs	Lumbrein		
	Contribuziuns vias d'aual Uaul da Fiugs	Lumbrein	59'872.00	
810.501.89	Deflussiun aua Pleif/rempars Surin	Vella/Lumbrein	2'785.00	
810.661.89	Contribuziuns deflussiun aua Pleif/rempars Surin	Vella/Lumbrein		15'465.65
	Turissem			
830.503.16	Punt da lenn Lumnezia-Silgin	Lumbrein	0.00	
830.669.16	Donaziuns punt da lenn Lumnezia-Silgin	Lumbrein		26'212.70

Quen d'investiziu 2017		vischinadi	expensas	entradas
Sentupada Lumnezia				
870.503.04	Sentupada Lumnezia	Vignogn	42'387.90	
Mulin Morissen				
871.503.19	Midada d'intent Mulin Morissen	Morissen	122'056.80	
Immobilias				
942.503.16	Casa da fatschenta Palius	Vella	4'043'334.90	
			6'402'765.45	1'081'678.40
surpli expensas quen d'investiziu 2017				5'321'087.05
Bilanza per ils 31-12-2017				
		facultad per igl 01-01-2017	midadas augment	facultad per ils 31-12-2017
FACULTAD FINANZIALA		24'891'636.35	3'943'287.37	28'834'923.72
Mieds liquids		8'551'124.62	577'351.25	7'973'773.37
Dabiens taglia communal		4'679'309.43	28'543.82	4'707'853.25
Dabiens taxas d'aua e canalisaziun		863'011.75	6'230.50	869'242.25
Dabiens taxas manteniment ovas da meglieraziun		27'054.95	21'506.45	5'548.50
Dabiens taxas cumpensaziun e castitgs da pumpiers		77'689.20	2'701.00	80'390.20
Debiturs		988'187.90	399'633.15	1'387'821.05
Vaglias cun in tscheins fix		17'951.95	4.50	17'956.45
Aczias e screts da participaziun		4'298'827.00	37'572.00	4'261'255.00
Immobilias (schiscom)		5'358'222.45	4'147'954.05	9'506'176.50
Activa transitoria		30'257.10	5'349.95	24'907.15
FACULTAD ADMINISTRATIVA	9'947'723.35	2'200'259.25	7'747'464.10	
Stabiliments da construcziun bassa		3'095'940.60	459'252.90	2'636'687.70
Stabiliments da construcziun aulta		6'093'768.55	1'860'792.80	4'232'975.75
Mobilias, maschinas, vehichels		758'014.20	119'786.45	877'800.65
ACTIVAS TOTALAS	34'839'359.70	1'743'028.12	36'582'387.82	
CAPITAL JESTER	4'636'777.55	-665'715.40	5'302'492.95	
Crediturs ed ulteriuras obligaziuns		2'107'066.15	1'192'673.40	3'299'739.55
Deivets a termin mesaun e liung		2'502'900.00	571'600.00	1'931'300.00
Passiva transitoria		26'811.40	44'642.00	71'453.40
FINANZIAZIUNS SPECIALAS / OBLIGAZIUNS	11'617'352.37	423'580.05	12'040'932.42	
Finanziaziun speciala provediment d'aua		3'287'915.96	202'804.30	3'490'720.26
Finanziaziun speciala canalisaziun/serenera		6'509'769.50	190'491.55	6'700'261.05
Finanziaziun speciala ovra da meglieraziun		1'269'362.06	24'951.00	1'294'313.06
Ulteriuras obligaziuns / finanziaziuns specialas		550'304.85	5'333.20	555'638.05
AGEN CAPITAL	18'585'229.78	653'732.67	19'238'962.45	
Agen capital		18'585'229.78	653'732.67	19'238'962.45
PASSIVAS TOTALAS	34'839'359.70	1'743'028.12	36'582'387.82	

Survesta dallas investiziuns ed amortisaziuns 2017		activau ils 01-01-2017	investiziuns expensas	entradas	amortisaziuns ordinarias	amortisaziuns suppl.	activau ils 31-12-2017
1230.16	Casa da fatschenta Palius (Vella)	220'182.90	4'043'334.90				4'263'517.80
1230.19	Mulin Morissen	117'825.20	122'056.80				239'882.00
1410.03	Ovra da meglieraziun, 1. etappa (Cumbel)	200'000.00			20'000.00	180'000.00	0.00
1410.05	Sanaziun provediment d'aua Peiden (Suraua)	31'974.45			3'197.45	28'777.00	0.00
1410.06	Sanaziun provediment d'aua Suadetsch (Suraua)	2'502.15			250.20	2'251.95	0.00
1410.10	Ovra da meglieraziun, 1. etappa Surcasti (Suraua)	100'000.00			10'000.00	90'000.00	0.00
1410.13	Ovra da meglieraziun, 2. etappa (Vignogn)	287'572.10	136'664.85	153'100.00			271'136.95
1410.26	Sanaziun vias communalas e plaz Cadruvi (Vrin)	200'000.00			20'000.00	180'000.00	0.00
1410.33	Sanaziun via Posta Veglia (Lumbrein)	180'000.00			18'000.00	162'000.00	0.00
1410.34	Sanaziun provediment d'aua (Vella)	640'000.00			64'000.00	26'000.00	550'000.00
1410.36	Renovaziun santeri Pleif (Vella)	10'100.00					0.00
1410.37	Plaz public Palius (Vella)	200'000.00			20'000.00	180'000.00	0.00
1410.39	Passapei via cantunala (Vella)	529'481.75	590'067.85				1'119'549.60
1410.41	Avertura da quartier Bual, 1. etappa (Vella)	41'171.15					41'171.15
1410.43	Indrezs dismetter rumien moloks	180'000.00			18'000.00	162'000.00	0.00
1410.45	Via Sut Gassa, nr. 10 (Lumbrein)	200'000.00			20'000.00	180'000.00	0.00
1410.47	Parcadis/passapei Palius-Bellania (Vella)	208'495.05			20'849.50	187'645.55	
1410.48	Sanaziun provediment d'aua (Lumbrein)	0.00					20'121.55
1410.49	Sanaziun tschaffadas d'aua uclauns (Lumbrein)	-58'460.95	34'226.50				-24'234.45
1410.50	Plan general d'allontanar las ausas (Degen e Vella)	58'160.50					22'500.00
1410.51	Avertura da quartier Bual, 2. etappa (Vella)	11'397.70	143.65		5'816.05	29'844.45	11'541.35
1410.52	Ovra da meglieraziun, 2. etappa (Cumbel)	1'462.95	279'963.50	136'200.00			145'226.45
1410.53	Ovra da meglieraziun, 2. etappa (Suraua)	1'458.00					1'458.00
1410.55	Canalisaziun da meteor Rumein (Degen)	0.00	62'509.35				62'509.35
1410.82	Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)	0.00	8'784.45				8'784.45
1410.83	Via Resgia - Tgiern (Vrin)	0.00	214'309.50				214'309.50
1410.85	Avertura quartier Lorta Surcasti (Suraua)	1'234.70	119'207.90				120'442.60
1410.86	Sanaziun tschaffadas e tumbin Pellas (Vella)	0.00	67'036.45				67'036.45
1410.87	Sanaziun terren contaminau Rofna (Degen)	0.00	223'467.95		116'448.00	107'019.95	0.00
1410.88	Vias d'aual Uaul da Flugs (Lumbrein)	46'044.55	58'002.50	59'872.00	4'604.45	39'570.60	
1410.89	Deflussiun d'aua Pleif e rempars Surin (Vella/Lumbrein)	16'791.80	2'785.00	15'465.65	1'679.20	2'431.95	0.00
1410.90	Via da quartier Davos Caplan (Vella)	1'419.95			142.00	1'277.95	
1410.93	Lingia dismissa ausas piarsas Sut Vitg (Morissen)	5'134.75					5'134.75
1430.02	Local da pumpiers Padrus (Suraua)	400'000.00			40'000.00	60'000.00	300'000.00
1430.04	Sentupada Lumnezia (Vignogn)	587'110.65	42'387.90				542'387.90
1430.06	Baghetg Davos Munts (Degen)	1'481'760.35			148'176.05		1'333'584.30
1430.12	Stabiliment plurivalent Sutvitg (Vella)	200'000.00			20'000.00	180'000.00	0.00
1430.14	Suostas fermadas auto da posta (Degen)	1'086.00					1'086.00
1430.16	Sanaziun punt da lenn Silgin (Lumbrein)	79'409.10					
1430.17	Casa communala Palius (Vella)	2'500'000.00			250'000.00	250'000.00	2'000'000.00
1430.18	Ventilaziun e pegna scola (Vella)	326'562.10	-16'596.60				32'656.20
1430.19	Sanaziun pegnas casas da scola (Cuschnaus/Lumbrein)	256'861.75	205.20				25'686.20
1430.21	Suosta da spetga (Vrin)	39'846.65	1'080.00				3'984.65
1430.22	Tualettas publicas (Vrin)	60'318.85	15'195.15				6'031.90
1430.24	Punt da sugas Val da Tersnaus (Suraua)	160'813.10					69'482.10
1430.25	Sanaziun serenera (Cumbel/Morissen)	0.00	45'917.55				45'917.55
1460.01	Vehichels communals survetsch tecnic	280'000.00					200'000.00
1460.02	Cumpra vehichels pumpiers	0.00	63'308.50				63'308.50
1460.03	Pilotadi central pil provediment d'aua Lumnezia</td						

Vischneuna Lumnezia

Rapport dalla cumissiun da quen e gestiun per igl onn 2017

Controllas e constataziuns

Sin fundament dallas mesiras da revisiun havein nus examinau il quen annual 2017 dalla vischneuna Lumnezia, che cuntegn il quen d'administraziun (quen current e quen d'investiziun), la bilanza, sco era il resultat cumplet cun la finanziazion e la midada da capital. Nus confirmein che:

- ✓ il quen current, il quen d'investiziun e la bilanza corrispondan allas cudaschaziuns;
- ✓ la contabilitad ei vegnida menada schubramein, conform agl uorden mercantil ed als principis d'economia;
- ✓ il quen d'administraziun ei structuraus tenor ils medems principis sco il preventiv;
- ✓ che tuts saldos activs e passivs bilanzai el quen sco era ils debiens ein avon maun.

Plinavon han las controllas cumpigliau ils protocols sco era ils conclus dalla suprastanza, dallas ulteriuras cumissiuns e cussegls, sco era dallas radunonzas da vischneuna. Nus savein constatar che la suprastanza communal, ils ulterius ufficials sco era emploiai administreschan cun quita e senn da responsabladat il fatg communal. Tuts necessaris mussaments ein stai avon maun.

Propostas

Sin fundament da quellas mesiras da revisiun propona la cumissiun da quen e gestiun alla radunanza communal da:

- ✓ approbar il quen annual 2017;
- ✓ dar scarica alla suprastanza communal ed administraziun communal, sco era a tuts ufficials e funcziunaris da vischneuna;
- ✓ admetter a tuts in diui engraziament per la laver prestada duront igl onn.

7144 Vella, igl 1. da matg 2018

La cumissiun da gestiun Lumnezia:

Rino Caviezel

Hilda Livers

Daniel Blumenthal-Lombris

Rapport da revisiun dil quen annual 2017 dalla vischneuna Lumnezia

Tenor voss' incarica havein nus controllau la contabilitad ed il quen annual (bilanza, quen administrativ e quen d'investiziun) dalla vischneuna Lumnezia pigl onn da gestiun ch'ei ius a fin ils 31 da december 2017

Per il quen annual dalla vischneuna ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nus havein il pensum da controllar e giudicar tal. Nus confirmein d'adempir las pretensiuns legalas da qualificaziun e d'independenza.

Nossa controlla ei succedida tenor ils principis da professiun, suenter ils quals la controlla ha dad esser planisada e vegnir exequida aschia che sbagli essenzials el quen annual vegnan constatai cun segirtad commensurada. Nus havein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual sin basa da differentas analisas e retschercas. Plinavon havein nus giudicau l'applicaziun dils principis da contabilitad, las decisiuns essenzialas da valetazion e la presentaziun dil quen annual en general. Nus essan dil meini che nossa controlla ei in fundament sufficient per nies pareri.

Tenor nies giudicament corrispunda la contabilitad ed il quen annual alla lescha ed allas prescripcziuns generalas da contabilitad.

Nus recumandein a la cumissiun da gestiun da far la proposta, per mauns dalla radunanza communal, d' approbar il quen annual 2017.

Glion, ils 27 d' avrel 2018

CONFIDAR FIDUZIARIA SA

G. Friberg M. Caduff

Vischernaunca Lumnezia

Caum postal 54

7144 Vella

Telefon 081 920 60 00

Telefax 081 920 60 18

info@lumnezia.ch

www.lumnezia.ch